

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

1962 ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉS

Budapest

1963

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára
Budapest, V., Roosevelt-tér 9.
F.k.: Rózsa György. 50 pld.

T A R T A L O M J E G Y Z É K

AZ 1962 ÉVI MUNKA ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉSE

A munkaterv teljesítése általában	1.lap
A munkaterv fő feladatainak teljesítése	1. "
A tervév fontosabb eseményei	2. "
Következtetések	4. "

A KÖNYVTÁR 1962 ÉVI MUNKÁJA

Vezetés, igazgatás, munkaszervezet	6. "
Munkaviszonyok, létszám, személyi változások, bérezés	8. "
Munkaerőgazdálkodás, munkafegyelem	10. "
Politikai- társadalmi szervek munkája	12. "
Berendezés, felszerelés	14. "
Költségvetés, pénzügyi és devizagazdálkodás	14. "
Könyvtárunk kapcsolatai	16. "

A KÖNYVTÁRI MUNKA EGYES ÁGAI

Állomány, állománygyarapítás, állományvédelem	18. "
Feldolgozás	22. "
Olvasószolgálat	23. "
Bibliográfia, dokumentáció, tájékoztatás	27. "
Nemzetközi cseretevékenység	30. "
Tudományos munka, kiadványok	33. "
Az akadémiai könyvtári hálózat	38. "

KÖNYVTÁRUNK ADATAI

Létszámhelyzet, bérezés	I "
Kitüntetés, jutalom, segély, előleg	I "
Kiküldetés, tanulmányút	II "
Szakképzés, továbbképzés	II "
Végzettség	II "
1962 évben beszerzett könyvtári munkaeszközök	III "
Pénzügyi gazdálkodás	IV "
Külföldi látogatók	V "
Állomány, állománygyarapodás	VI "
Feldolgozás	VII "
Olvasószolgálat	VIII "
Bibliográfia, dokumentáció, tájékoztatás	X "
Nemzetközi cseretevékenység	XI "
Köttetés, restaurálás	XII "
A könyvtár 1962 évi kiadványai	XIII "
Hálózat	XIV "
A könyvtár munkatársainak 1962 évi publikációi	XVI "
A könyvtár munkatársainak részvétele tudományos és kulturális intézmények és szervezetek tevékenységében	XXI "

TARTALOMJEGYZÉK

I. A KÖNYVTÁR 1962.ÉVI FŐ FELADATAI	1 - 2 old.	
II. MUNKATERÜLETENKÉNTI FŐ FELADATOK	3 - 8	"
Vezetés, igazgatás, szervezés	3 -	"
Állománygyarapítás	4 -	"
Feldolgozás	4 - 5	"
Olvasószolgálat, propagandamunka	5 - 6	"
Tájékoztatási és bibliográfiai munka; dokumentáció	6 - 7	"
Állományvédelem	7 -	"
Technikai fejlesztés	7 -	"
Hálózati munka	8 -	"
III. TUDOMÁNYOS MUNKA ÉS PUBLIKÁCIÓK	9 -12	"
A./ Kiadványterv	9 -11	"
B./ Folyamatos tudományos munkák	11 -12	"
IV. A KÖNYVTÁR 1962.ÉVI TERVSZÁMAI	13 -18	"
Pénzügyi, gazdálkodási terv	13- 14	"
Állománygyarapítási terv	14 -15	"
Nemzetközi cserekapcsolatok terve	15 -16	"
A feldolgozó munka terve	16 -	"
Az olvasóforgalom terve	16 -17	"
Bibliográfiai, dokumentációs, reference-terv	17 -18	"
Köttetés, restaurálási terv	18 -	"

- - - - -

ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS

AZ 1962 ÉVI MUNKA ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉSE

A munkaterv teljesítése általában

1962 évi munkánk értékelésénél az évi munkaterv célkitűzéseit és tervszámait véve alapul, megállapíthatjuk, hogy tervünket globálisan teljesítettük. A munka menete, tartalma és irányai tekintetében tevékenységünk nagyrészen a munkatervben kitűzött feladatokra irányult; váratlanul évközben felmerült, munkaterven kívüli feladatok az előző évinél kisebb mértékben adódtak. A tervezés konkrétabb, kiterjedtebb és reálisabb volt, a munka - bár nem zökkenésmentesen - a múlt évinél tervszerűbben folyt, a munkaszervezet keretei tovább szilárdultak.

Az előfordult zökkenőket váratlan munkaerő-kiesések, elsősorban a sajnálatosan nagyszámú megbetegedések és rendkívüli szabadságolások okozták, amely kiesések csak részben voltak helyettesítésekkel pótolhatók. Ilyen okból vált szükségessé két osztályunkon a munkaterv évközbeni módosítása. Ennél is súlyosabban érintették mind a tartalmi munka, mind a pénzügyi gazdálkodás folyamatosságát a könyvtár kiadványaival kapcsolatosan év közben felmerült személyi, költségvetéstechnikai és előállítási problémák, majd ezek rendezésének sajnálatos elhúzódása. Ez a körülmény súlyos fennakadást okozott tudományos publikációs, és ezzel összefüggő pénzügyi gazdálkodási tervünk teljesítésében, s évi kiadvány-tervünket csak nagy nehézségek árán tudtuk a beszámolóban adott részletezés szerint teljesíteni.

A munkaterv fő feladatainak teljesítése

Munkatervünk említett globális teljesítése egyrészt a munkaterv szerint kiemelt és főfeladatok teljesítésének, másrészt a teendők nagy részét tartalmazó egyéb munkatervi

feladatok elvégzésének mértékén mutatkozik. Az összesen 9 kiemelt és főfeladat közül 1 feladatnál /a könyvtárhasználat bővítése/ túlteljesítést értünk el; 5 feladatot, melyek egyikén módosítás történt /rég és ritka könyvek feldolgozása, fotó- és kötészet szolgáltatók kiszélesítésére vonatkozó kísérletek, egyes feldolgozatlan állományrészek rendezése, tudományszervezési dokumentáció továbbfejlesztése, új raktári férőhelyek biztosítása/, terv szerint teljesítettük. Lemaradás mutatkozik munkaerő-kiesés miatt 2 feladatnál /katalógushálózati revíziója és hálózati módszertani munka/, míg 1 fő feladatnak /a beérkező csereanyag állományba vételének folyamatossága/ feltételeit csak a következő tervévtől kezdődően tudtuk biztosítani.

A munkaterv nem kiemelt és fő feladatainak a beszámoló következő fejezetében részletezett adatai szerint az állománygyarapítási tervet - az egyes kiadványfajtákat együttesen tekintve - túlteljesítettük, a teljesítési többlet a kézirat- és mikrofilmállományban mutatkozik. A feldolgozó munka részben csökkentett tervszámok között a régi és ritka könyvek feldolgozása a terv teljesítését, a kézirat- és mikrofilmfeldolgozás a tervek túlteljesítését mutatja, a könyv-, RMK-, folyóirat-feldolgozásban, valamint a katalóguscédulák készítésében viszont a teljesítmény a tervszámok alatt maradt. Teljesítettük a kötés és restaurálás, továbbá a kiadványok, a pénzügyi gazdálkodás és a devizakeret-felhasználás, valamint a nemzetközi cserekapcsolatok kereteinek tervét, míg a csereforgalom adatai a tervezetthez képest némi lemaradást mutatnak.

A tervév fontosabb eseményei

Akadémiai vezető szervek az év folyamán több alkalommal foglalkoztak Könyvtárunk tevékenységével. A MTA Elnöksége jóváhagyta az Elnökségi Könyvtári Bizottság szabályzatát; az Elnökségi Könyvtári Bizottság és a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság javaslatára a tudomány- és kutatástervezési kismó-

nográfia-sorozat indítását; jóváhagyóan tudomásul vette a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság határozata alapján készített előterjesztést a tudományszervezéssel és tervezéssel kapcsolatos tevékenységről; jóváhagyta a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság és az Elnökségi Könyvtári Bizottság által előterjesztett, nemzetközi cseretevékenységünkre vonatkozó elemző kimutatásunkat; Könyvtárunk feladatává tette a Szovjetunióban folyt nagy tudományos tanácskozások anyagáról szóló folyamatos tájékoztatást. Könyvtárunk jövőbeni működése szempontjából nagy jelentőségű a MTA Elnökségének az a határozata, amely jóváhagyta új könyvtárépületünknek az Akadémia intézetfejlesztési terve keretében történő felépítését.

Az Elnökségi Könyvtári Bizottság megtárgyalta és jóváhagyta múlt évi beszámoló jelentésünket és 1962 évi munkatervünket; esetenként állást foglalt az akadémiai szervek elé terjesztett ügyekben.

Könyvtárunkban az év folyamán két alkalommal volt vizsgálat, 1 pénzügyi, 1 pedig rendszeres revíziós vizsgálat jellegű. Egyes a revíziós vizsgálat által megállapított, jó-részt ügyviteli jellegű hiányosságok megszüntetésére az Igazgatóság intézkedéseket tett, a kiadványokra, valamint egyes besorolásokra vonatkozóan felmerült kifogásolások tisztázása folyamatban van.

Előirásszerűen, az illetékes politikai- társadalmi szervekkel egyetértésben végrehajtottuk a vezető állású és fontosabb munkakört betöltő munkatársak minősítését, valamint a könyvtári dolgozók új besorolásáról és bérezéséről szóló utasítást, mely utóbbi az alapbérek és javadalmazások valamennyi dolgozónkat érintő emelése mellett, 11 munkatársunk vezető, további 12 munkatársunk magasabb kulcszámú állásra történt előléptetésével járt együtt.

Következtetések

Folyamatos munkálatokra és új feladatok ellátására vonatkozó célkitűzéseket és ezekkel kapcsolatos tervszámokat tartalmazó munkatervünk globális és részleteiben is számottevő teljesítése azt mutatja, hogy Könyvtárunk apparátusa, a tudományos kutatás fejlődésével és az igények ezzel párhuzamos növekedésével lépést tartva, képes feladatkörének színvonalas, eredményes ellátására. Ezzel egyidejűleg meg kell állapítanunk, hogy a bővülő, sokszor kísérletező munkát igénylő feladatok, a fokozódó igények, és nem utolsósorban a tevékenységünkben itt-ott mutatkozó zökkenők megszüntetése a munka megszervezésében jobb, célszerűbb, hatékonyabb és racionálisabb megoldásokat tesz szükségessé. Ezt jelenlegi munkaszervezetünk kereteiben, a feladatok elvégzésének gazdaságosabb megszervezésével, a munkaerőkapacitás célszerűbb felhasználásával, korszerű munkamódszerek és eljárások alkalmazásával kívánjuk a Könyvtár munkatársainak és a politikai-társadalmi szerveknek aktív, kezdeményező közreműködésére támaszkodva megoldani.

Az említett zökkenők és akadályok jelentékeny része, jó és hasznos elgondolások megvalósításának elhúzódása - pl. megfelelő segédkönyvtári szervezet kialakítása; a tudományos kutatás számára fontos kiadványok fokozottabb, szemléltető feltárása; a naponként jelentkező raktározási nehézségek megoldása; a feldolgozási futószalag folyamatossá tétele; fotótechnikai, köttetési, restaurálási és sokszorosítási kapacitás kihasználása; állományvédelmi és ellenőrzési teendők ellátása - Könyvtárunk kedvezőtlen helyiségviszonyaira vezethető vissza. E gátló körülmények elhárítására, elgondolásaink lehetőség szerinti megvalósítására, amennyire az lehetséges, természetesen jelenlegi nyomasztó helyiségviszonyaink mellett is törekednünk kell, teljes és végleges megoldást azonban csak helyiségproblémáink gyökeres megoldásától várhatunk.

Éppen ezért nagy jelentőségű a MTA Elnökségének új Akadémiai könyvtárépület létesítéséről szóló, az előbbieken

már említett állásfoglalása. A könyvtárépület tervezési munkáinak előkészületei már 1963-ban megkezdődnek s ezzel kapcsolatosan sürgős és fontos feladatunk az, hogy minél előbb a Könyvtár feladatkörének, távlati fejlődésének és munkánk minden szempontból korszerű és célszerű elvégzésének megfelelő szakmai tervezetet tudjunk az épület tervezését végző szervek rendelkezésére bocsátani. E célból egyrészt belső, könyvtári szervezet létesítése, másrészt Könyvtáron kívüli /akadémiai és könyvtárügyi/ szakemberek közreműködésének biztosítása, és mindenek előtt az szükséges, hogy Könyvtárunk minden munkatársa saját ügyének érezze, és akadémiai és össz-könyvtári szempontok figyelembevételével elgondolásokra, megoldási módokra vonatkozó javaslataival tevékenyen támogassa a könyvtárépítés mindnyájunk számára nagy, de szívesen vállalt teendőket jelentő feladatát.

A KÖNYVTÁR 1962 ÉVI MUNKÁJA

A KÖNYVTÁR 1962 ÉVI MUNKÁJA

Vezetés, igazgatás, munkaszervezet

A Könyvtár légköre az év folyamán számottevően javult. A közös cél elérésének szempontjai mind az igazgatás és az osztályok vezetése, mind pedig az osztályok egymás közötti viszonylatában a korábbinál jobban érvényesültek. Korszerű és célszerű munkamódszerek kiolajítására irányuló elgondolásokkal szemben általában megértés és aktív támogatás készsége mutatkozott.

Az igazgatás, továbbá az osztályvezetés és a politikai- társadalmi szervek harmónikus együttműködését tükrözve, hogy a dolgozók mindegyikét, vagy nagy részét érintő kérdések /besorolás, bérezés, jutalmazás, minősítés/ döntés előtti megbeszélése megfelelő légkörű vitában, csaknem minden esetben a résztvevők és az érintett munkatársak egyetértése mellett történt meg. Egyéb, értekezleten kívül hozott fontosabb általános, szakmai vagy személyi vonatkozású döntés előtt az Igazgatóság a szokott módon kikérte és figyelembe vette a párt- és tömegszervezeti, valamint az érdekelt szakmai vezetők állásfoglalását és javaslatait.

A vezetés szervezete és módszere az előző évben kialakult gyakorlattal azonos volt. Az osztályvezetői értekezletek megtartása nem történt eléggé folyamatosan, egyrészt, mert különböző események és problémák egyes kérdésekkel kapcsolatos rendkívüli megbeszéléseket tettek szükségessé, másrészt, mert az év második felében lefolyt revizori vizsgálat és az annak során felmerült problémákkal való foglalkozás hosszú időre nagy mértékben lekötötte az igazgatás idejét és munkáját. Hasonlóan szervezeti okokból nem sikerült 1962-ben rendszeresen az egy-egy elvi szakmai kérdés megvitatását szolgáló megbeszéléseket, ilyenekre csak néhány alkalommal /a VIII. Pártkongresszus irányelveivel összefüggő munkaracionalizálási elgondolásokkal, valamint Horváth Mária osz-

tályvezető helyettesnek a könyvtári futószalag szervezetének módosítására irányuló javaslatával kapcsolatosan/ kerülhetett sor. Az ilyen jellegű értekezletek tapasztalatai s hasonló beható megvitatást igénylő egyes időszakúvá vált, részben elvi kérdések szükségessé teszik, hogy a jövő tervében ezzel a módszerrel is elősegítsük a vezetés tartalmasabbá, hatékonyabbá tételét.

Az előző évinél valamivel rendszeresebb, de néha nem eléggé a tartalmi vonatkozásokra irányulók voltak az osztály- és csoportértekezletek, néhol a folyamatosság hiányzott, más esetekben a megbeszélések csak a megelőző osztályvezetői értekezletek témáinak és a határozatoknak ismertetésére szorítkoztak. Néhány olyan osztály- /csoport-/ értekező tapasztalatai, amelyeket az időszakú szakmai problémák beható megvitatásával tartottak, s amelyek egyik-másika jó elgondolásokat, javaslatokat hozott felszínre, azt mutatják, hogy a jól előkészített és lefolytatott, nem formális jellegű - indokolt esetben más osztályok munkatársainak bevonásával vagy két osztály közös rendezésében tartható - értekezleteket nem az érdemi munka idejének lerövidítéseként, hanem a munkamódszerek megjavításának, a Könyvtáron belüli együttműködésnek hasznosítható eszközöként kell tekintenünk.

1962 novemberében tartottuk meg az Igazgatóság és a Szakszervezeti Bizottság rendezésében az évi közös munkaértekezletet, amelynek napirendjén az évi munka átfogó értékelése és a következő tervidőszak fő teendőinek megbeszélése szerepelt. A munkaértekezlet általában hasznos volt, az értékelés és a feladatok kijelölése tekintetében a munkatársak egyetértését tükrözte, bár egyes nem lényeges, vagy részletkérdések nagyobb, elvi problémákkal szembeni előtérbe kerülése nem előnyösen érintette az értekező színvonalát és hatékonyságát.

Könyvtárunk munkaszervezete az előző évvel azonos keretben működött, s ezen a közeli jövőben nem tervezünk változtatást. Rendezést és végleges megoldást igényel viszont a könyvtári kiadványok szervezési és adminisztratív ügyeinek, a könyvelési és nyilvántartási ügyek egy részének, a könyvtár -

propaganda /bemutatók, látogatók vezetése/ egyes feladatainak ellátása, továbbá, mint e téren legfontosabb teendő, a könyvtárépítés problémáival foglalkozó, egyrészt operatív, másrészt köreműködő szakértői apparátus kialakítása.

Munkaviszonyok, létszám, személyi változások, bérezés

Munkahelyviszonyaink nagyjából a múlt év végi állapottal azonosak. Egyes dolgozói helyiségek rendbehozatala, ki-festése, a berendezés és felszerelés részbeni felújítása valamelyest enyhítette ugyan a kedvezőtlen munkakörülményeket, viszont súlyosbodott a helyzet azáltal, hogy a munka a nagyobb forgalom és a beérkező anyag növekedése következtében - különösen a sajnálatosan korszerűtlen raktár- és munkahely céljára szolgáló helyiségekben - nem folyhatott zavartalanul.

A Könyvtár több osztályán /Feldolgozó Osztály, Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye, Keleti Osztály, Nemzetközi Cserekapcsolatok Csoportja/ örömdetesen sor került renoválási, festési és felújítási munkálatokra. Természetesen együtt jártak ezzel, hogy a szolgáltatásban és a munka menetében kisebb-nagyobb fennakadások voltak. Elismerést érdemel, hogy az említett osztályok dolgozói munkahelyük rendbehozatalát saját ügyüknek tekintették, és a rendezési, helyreállítási, takarítási munkában önként részt vállaltak.

Raktári férőhely-problémáink, bár a pótraktárainkban év közben nyert kb. 35.000 kötet elhelyezésére szolgáló, igen sok munka és fáradozás árán biztosított 886 méternyi polcozat számottevő, csak viszonylagosan enyhültek. Az új férőhelyek ugyanis nagyjából csak az évi állománygyarapodás elhelyezése céljára elegendők. Férőhely-gondjaink komolyabb enyhülését várjuk a várbeli pótraktárunk bővítése céljára kilátásba helyezett újabb helyiség elkészülésétől; e helyiség helyreállítása folyamatban van, a munka befejezése 1963 második negyedére várható.

Dolgozóink létszáma 1962-ben az eredetileg engedélyezett 85-ről 86-ra emelkedett. A 86 álláshelyen 83 véglegesen,

3 helyettesként kinevezett munkatársat, ezen kívül összesen 22 hónapon át 15 munkatársat időszakai, 15 dolgozót részfoglalkozásuként, 2 dolgozót célhitel terhére foglalkoztattunk.

Az 1962-ben történt személyi változások:

Ujonnán alkalmaztuk státuszhellyel történt áthelyezéssel Markovits Pálnét; végleges kinevezést kapott Dobó István, Ecsedy Ildikó, Kocsis Árpádné, Szeidovitz Éva, Szűcs Istvánné; helyettesként határozott időre alkalmaztuk Harangi Lászlónét, Kováts Zsuzsát, Taraba Máriát; időszakai főfoglalkozásuként Friss Ágnes, Papp Rozáliát, Róbert Györgynét és Szabó Évát; részfoglalkozásban dolgozott Kováts Zsuzsa, Lakos Katalin, Nagy Imréné. Az év utolsó negyedében tért vissza és kapcsolódott be újra a könyvtár munkájába hosszabb fizetés nélküli szabadság, illetőleg tényleges katonai szolgálat után Fekete Györgyné és Pellérdy Gábor. Varga Sándorné ideiglenes kihelyezés alapján dolgozott könyvtárunkban az év utolsó hónapjaiban.

Nyugállományba vonult hosszú és érdemekben gazdag munkásság után Moravek Endre, valamint Nagy Imréné; rokkantsági nyugállományba helyezését kérte Wilhelm Rudolf. Áthelyezéssel más intézményhez távozott véglegesített álláshelyről Jólesz László és Juhász Péter, az időszakaiak közül Kovács Ilona, a részfoglalkozásúak közül Szegzárdy Csengery István és Major István. Az év nagy részében, tudományos munka végzése céljából, fizetés nélküli szabadságon volt Sáfrán Györgyi.

Az új besorolás és bemegeállapítások során kinevezést nyert gazdasági igazgatóvá /7402/ Munkó Béla, osztályvezetővé /7005/ Weger Imre, osztályvezető helyettesé /7006/ Bese Lajos, Büky Béláné, Gergely Pál, Horváth Mária, Szentgyörgyi Mária és Tőkés László, csoportvezetővé /7021/ Bodnár Györgyné, Erdődy Ferenc és Vitályos László. Magasabb /7022-7475/ álláshelyre lépett elő további 12 dolgozónk. Viisszasorolás történt /7024/ Tassy Ferenc esetében.

Bérezés terén az eredetileg engedélyezett alaplár az új besoroláskor történt kiegészítéssel 1961-hez képest 177.244 forinttal, a béralap 208.525 forinttal, a felhasznált alaplár

1 főre eső átlaga az 1961 évi 1922 forintról 2115 forintra, a beralap 1 főre eső átlaga 2145 forintról 2354 forintra emelkedett.

Az új besorolás alkalmával 84, más alkalommal 35 dolgozónk összesen 119 esetben részesült általánosan 193 forint alaphéremelésben, ami az 1 főre eső beralap 209 forintos növekedését jelentette.

Munkaerőgazdálkodás, munkafegyelem

Munkaerőgazdálkodásunk fő szempontja a feladatokhoz mértén nem kellően ellátott részlegek megerősítése, az évközi munkaerő-kiesések pótlása, illetőleg helyettesítése, Könyvtárunk személyi állományának az 123/1960 sz. elnökségi határozatban megjelöltek szerinti fejlesztése /ennek keretében rátermett és vezetésre alkalmasnak bizonyult fiatal szakemberek vezető állásba helyezése, valamint fiatal, szakképzett munkaerők utánpótláskénti foglalkoztatása/, továbbá az időszakos és részfoglalkozású dolgozók lehetőség szerinti csökkentése volt.

Mindezek érvényesítése terén, az említett szempontokat külön-külön tekintve, értünk el eredményeket, elsősorban a vezetésben kipróbált és helytállt, jórészt fiatal munkatársak vezető állásra történt kinevezése és előléptetése, szakképzett fiatalok véglegesítése, illetőleg véglegesítés szándékával történt munkába állítása, továbbá egyes belső átcsoportosítások terén. Az évközi munkaerő-kiesések pótlásának szükségessé válása folytán azonban egyes osztályok létszámbeli erősítése több esetben csak viszonylagos volt, amennyiben az a kiesések pótlására szolgált. A személyi változások természetesen, egyenértékű pótlás esetén is átmeneti zökkenőkkel jártak.

Könyvtárunk egyes részlegeit tekintve, munkaerő növeledést biztosítottunk az 1962 januári állapothoz képest az év folyamán a Nemzetközi Cserekapcsolatok Csoportjánál részfoglalkozású dolgozók helyetteskénti foglalkoztatásával és 1 munkaerő beállításával. Abszolút létszámnövelés történt a Folyó-

irat Csoportnál, a Mikrofilmtár és Fotólaboratóriumnál; részleges növelés az Olvasószolgálatban, a Keleti Osztályon és a Könyvkötészetben; míg a Szerzeményezési Osztályon, a Feldolgozó Osztályon, valamint a Kézirattár és Régi Könyvek Osztályán végrehajtott létszámerősítés, illetőleg átcsoportosítás csak az évközi munkaerő-kiesések nem is mindig teljes mértékű pótlását szolgálhatta. Létszámcsökkentést hajtottunk végre az Igazgatásban, ahol 2 teljes és 1 részleges beosztású ügyviteli segédmunkaerő helyére 1 teljes munkaidejű és 1 részfoglalkozású dolgozó került.

Munkaerőgazdálkodás terén 1963-ban a munkaerő-ellátottság megszilárdítása és az egyes részlegeknél még fennálló hiányok elsősorban munka-racionalizálás és belső átcsoportosítás útján történő pótlása a feladatunk. 1963 elejétől, illetőleg a tervév folyamán a Nemzetközi Cserekapcsolatok Csoportjában további létszám-növelésre kerül sor; az Olvasószolgálatban részleges létszám-kiegészítés, a Kézirattár és Régi Könyvek Osztályán - elsősorban a régi és ritka könyvállomány kezelésének ellátására - az átmenetileg megoldott létszámhelyzet stabilizálása szükséges. Minőségi, kapacitásbeli erősítést kell végrehajtanunk a Tájékoztatási és Bibliográfiai Osztályon. Végleges állományba soroljuk az 1962 év folyamán szakvizsgát tett volt ipari tanuló munkatársakat; biztosítanunk kell a könyvtárépítés előkészítésével foglalkozó belső apparátus ügyvitelének ellátását.

A munkafegyelem tervezett megszilárdítását, különösen a munkaidő-kezdés pontos betartása terén, nem sikerült elérnünk. A késések, előre nem jelentett hiányzások száma nem csökkent, sőt az év egy-egy szakaszában nőtt. Formai, a könyvtár munkafegyelmeiről kedvezőtlen megítélést eredményező lazaság volt tapasztalható a jelenléti és távolléti ívek aláírása, valamint a szabadság-igénylés és a nyilvántartás kezelése terén, ami nagy mértékben összefüggött az igazgatósági ellenőrzés hiányosságaival. Ez utóbbi tekintetben az év utolsó negyedében tett intézkedések és a rendszeres, igazgatósági és osztályvezetői ellenőrzés érvényesítését, a politikai-társas-

dalmi szervek hatékonyabb közreműködését, és mindenek előtt munkatársaink öntudatos, fegyelmezettebb magatartását kell elérnünk, hogy a munkafegyelem hiányosságait és az azok mértékét a tényleges hiányosságokon túlmenően is torzító lazaságokat végre teljesen megszüntethessük.

Politikai- társadalmi szervek munkája

Könyvtárunk politikai légköre szoros összefüggésben az általános légkörrel, 1962-ben - elsősorban az utóbbi háromnegyed évben - jelentékenyen javult. A párt- és az államvezetés irányvonalának a dolgozók körében országosan mutatkozó helyeslő, egyetértő visszhangja munkatársaink tevékenységében, állásfoglalásaiban, politikai- társadalmi kérdések iránti érdeklődésében és - bár még nem kielégítő mértékben - a politikai- társadalmi munka terén kifejtett aktivitásban is érezhető.

Könyvtárunknak az akadémiai pártszervezethez tartozó pártcsoporthoz 1962-ben 17 párttag és 2 párttag-jelölt tartozott. Valamennyi munkatársunk szakszervezeti tag, a KISZ - tagok száma 17 fő. A Szakszervezeti Bizottságot 1962 márciusban választottuk újjá, míg júniusban Könyvtárunkban önálló KISZ alapszervezet alakult új vezetéssel, és új tagokkal gyarapodva.

A politikai- ideológiai oktatás terén 1 munkatársunk elvégezte, 1 folytatólag végzi, 1 az elmúlt évben kezdte meg tanulását a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemen. Egyetemi és más szervezett oktatás keretében 6, az alapfokú pártoktatásban 15 /köztük 3 párton kívüli/ dolgozónk részesült politikai oktatásban. A Közalkalmazottak Szakszervezete szervezésében indult politikai akadémián 13, a szakszervezeti bizalmiak akadémiáján 1 munkatársunk vett részt. KISZ-tagjaink részt vettek az oktatás jellegű politikai előadásokon; dolgozóink nagy számban látogatták a pártszervezet pártnapjait, valamint a továbbképzés jellegű akadémiai előadásokat és ankétokat.

A politikai- társadalmi jellegű szervek közös rendezésében pártcsoport- és osztályvezetői értekezleteken, KISZ gyűléseken, majd kisebb csoportokban a Könyvtár egész kollektívájának részvételével kerültek megvitatásra a következő témák: a vallás szerepe, a párt szövetségi politikája, a kádermunka kérdései, az értelmiség helyzete és szerepe a szocializmus építésében, az MSZMP kongresszusi irányelvei és szervezeti szabályzat-tervezete, a VIII. Pártkongresszus határozatai.

Munkamozgalmi feladatok, a könyvtári munka színvonalának emelése, hatékonyságának és folyamatosságának társadalmi-mozgalmi erőforrások alapján történő növelése terén az újjáavasztott és sok tekintetben eredményesen működő Szakszervezeti Bizottság még nem fejtette ki a szükséges mértékű aktivitást. Különösen a munkafegyelem megszilárdításában és - egy beérkező javaslat megtárgyalásától eltekintve - új, racionális munkamódszerek kialakításának elősegítésében mutatkozott ez a hiány. KISZ szervezetünk vállalta és teljesítette az új beszerzési tájékoztató katalógus elkészítését.

Jelentékeny és a könyvtárvezetés részére segítséget nyújtó tevékenységet fejtett ki a Szakszervezeti Bizottság a pártcsoport bizalmival együttműködve a bérügyek, elsősorban a dolgozók új besorolásának és bérezésének előmunkálataiban, valamint a jutalmazások és előléptetések megbeszélésében.

A kulturális és sportmozgalom terén a társadalmi szervek együttműködő munkájának eredménye volt a dolgozók és gyermekeik számára létesített, egyelőre kis állományú szakszervezeti könyvtár. Fokozódott, új aktivisták bevonásával, a közönségszervezési tevékenység; hasznosak és eredményesek voltak az év folyamán rendezett pécsi és csehszlovákiai, részben tanulmányi jellegű kirándulások; eredményesen szerepelt mérkőzéseink a könyvtári asztali tenisz csapat; sikeres volt a dolgozók gyermekei részére rendezett télapó-ünnepély.

Szociális feladatait az SzB, együttműködve az Igazgatósággal, folyamatosan látta el. Segítette oktató aktivisták és alapfokú német, valamint haladó angol nyelvtanfolyam megszervezése útján munkatársaink nyelvtanulását.

KISZ alapszervünket 1962 évi eredményeket ígérő munkájáért a területi KISZ VB dicséretben részesítette, az alapszerv elnyerte az "Ifjúság a Szocializmusért Mozgalom" I. fokozatát.

Politikai- társadalmi szervezeteinktől a következő tervévben az eddigi harmonikus együttműködés további elmélyítését, az 1962 évi eredmények fokozását, elsősorban a könyvtárvezetés munka-racionalizálási elgondolásainak hatékony, munkamozgalmi jellegű támogatását, a szakmai továbbképzés tervszerű elősegítését, továbbá a munkafegyelemnek az eddiginél hatékonyabb, dolgozóink öntudatára és együttműködésére támaszkodó megszilárdítását várjuk.

Berendezés, felszerelés

Nyomasztó férőhely-viszonyainkat, a tárolási lehetőségeket és a munkalehetőségek javítását szolgáló felszereléseket tovább gyarapítottuk. A raktározást szolgáló, az előbbieken már említett raktári polcokon kívül könyvvállványokat, szekrényeket, könyvtartó polcokat és íróasztalokat, továbbá új katalógusszekrényeket vásároltunk több osztályunk részére. Tovább korszerűsítettük a Mikrofilmtár, és Fotólaboratórium felszerelését; könyvkötészetünk részére célszerű és gazdaságos fűzésnélküli kötésre szolgáló gépet készítettünk; belső könyvszállítás céljára szállító kocsikat vásároltunk. Beszerztünk 3 új írógépet, ezek közül 1 sorzáró írógép kiadványkéziratok készítésére alkalmas, 1 elektromos meghajtású. Az olvasószolgálati helyiségekbe és az onnan nyíló munkahelyekbe új futószőnyegeket helyeztünk, néhány osztályon felújítottuk az elavult fűtőberendezést.

Költségvetés, pénzügyi-és devizagazdálkodás

A költségvetésünkben eredetileg és évközben nyitott hitelekkel személyi és dologi kiadásra biztosított keretet

99 %-ban felhasználtuk. Könyvelésünk, pénzügyi és elszámolási nyilvántartásunk rendben volt; egyes, az elszámolások alapjául szolgáló bizonylatok és segédletek kezelésében fordult elő néhány kisebb hiányosság.

Költségvetésünk kiadási keret | - az 1961 évivel azonosan - 38 %-ban személyi, 62 %-ban dologi kiadásokra vonatkozott. Az összes költségvetési kiadások 54 /1961-ben 52/ %-át képezték a felhasznált működési kiadások, ezek 89 /1961-ben 91/ %-át fordítottuk kiadványok beszerzésére, és pedig 27 /1961-ben 30/ %-ot a könyvtári állomány gyarapítására, 59 /1961-ben 58 %-ot csere céljára szolgáló kiadványokra és tartalékra, 3 /1961-ben ugyancsak 3/ %-ot egyéni beszerzésekre.

Devizakeretünk 1962 évi felhasználásában a tervezetthez képest 2.5 %-os többlet mutatkozik, ami - a rendelések számával arányosan - a könyvtári és hálózati állománygyarapításra fordított devizaforintnál felhasznált 0.25, illetőleg 3.75 %-os többletből, valamint az akadémikusok és kutatók rendelésére felhasznált 1.5 %-os kevesletből adódik.

Könyvtárunk kapcsolatai

Fenntartó és felügyeleti szerveinkkel való kapcsolatunkban az Elnökségi Könyvtári Bizottság Elnökével folytatott rendszeres megbeszélések és a Bizottság Elnökének támogatásával készített javaslataink és előterjesztéseink - mint arról beszámoló jelentésünknek a tervév fontosabb eseményeiről szóló részében már tételenen említést tettünk - általában elfogadásra, illetőleg jóváhagyásra kerültek. Akadémiai szervek és intézmények ebben az évben is gyakran vették igénybe Könyvtárunk különböző szolgáltatásait.

Könyvtárunkat az Elnökségi Könyvtári Bizottságban, annak titkáráként, a MTA Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottságban, mint annak tagja, egyben a "Magyar Könyvszemle" szerkesztőbizottsági tagja, a Könyvtár igazgatója képviselte.

Az akadémiai Pártszervezet titkára, illetőleg vezetőségi tagja részt vett munkaértekezletünkön, a könyvtári szak szervezeti taggyűlésen, továbbá az év második felétől osztályvezetői értekezleteinken és más megbeszéléseken. Látogatást tett Könyvtárunkban és annak vezetőivel megbeszélést folytatott az MSzMP Tudományos és Kulturális Osztályának a könyvtárüggyel foglalkozó munkatársa.

A szakfelügyeletet ellátó Művelődésügyi Minisztériummal további egyetértő együttműködést és jó kapcsolatot tartottunk fenn; a Könyvtárosztály vezetője és helyettes vezetője részt vett néhány osztályvezetői értekezletünkön. Munkatársaink az előző évinél nagyobb számban vettek részt az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács munkájában, melynek Könyvtárunk igazgatója elnökségi tagja, 12 dolgozónk pedig a különböző szakbizottságok munkájában vett részt.

Hagyományos jó kapcsolat és együttműködés jellemezte viszonyunkat más tudományos könyvtárakkal és néhány közművelődési könyvtárral. Ki kell emelnünk az OSzK Könyvtártudományi és Módszertani Központja által Könyvtárunk iránt folyamatosan megnyilvánult segítőkészséget.

Elmélyítették, illetőleg bővítették kapcsolatainkat a funkcionális jellegű kapcsolatokon /tájékoztatás, cseretevékenység, könyvtárközi kölcsönzés, stb./ kívül egyrészt munkatársaink részben tanulmányút jellegű pécsi és csehszlovákiai csoportos kirándulásai, a tapasztalatok felhasználásában növekvő mértékben gyümölcsöztetett küldöldi tanulmányutak, vezető munkatársaink nemzetközi szervezetekben kifejtett tevékenysége, másrészt a könyvtárunkat 1962-ben is nagy számban felkereső külföldi kutatók és szakemberek, valamint a tapasztalatszerzés céljából nálunk járt hazai és külföldi vendégek és más érdeklődők. Ebben a vonatkozásban külön megemlítjük a Mikrofilmtár és Fotólaboratórium, továbbá a Kézirattár és Régi Könyvek Osztálya iránt mutatkozott érdeklődést; előbbi 1962-ben 32 alkalommal 27 intézmény / köztük 2 külföldi, 4 vidéki/ munkatársai keresték fel tapasztalatszerzés végett, míg utóbbi gyűjteményünkben 95 alkalommal járt - csoportosan vagy egyénileg - összesen 745 /köztük 100 külföldi/ látogató.

A KÖNYVTÁRI MUNKA EGYED ÁGAI

A KÖNYVTÁRI MUNKA EGYES ÁGAI

Állomány, állománygyarapítás, állományvédelem

Könyvtárunk állománya 1962 végére 10.000 egység híján megközelítette, s 1963-ban túlhaladja az 1 milliót. Az állomány kiadványfajta szerinti összetételében lényeges változás nem történt; az 1961 év végihez képest a könyvek aránya 1.5 %-kal csökkent /63 %/, a kéziratoké ugyanennyivel növekedett /23.5/, a periodikák és mikrofilmek aránya változatlan /13 %, 0.5 %/ maradt. A könyvállomálynak mintegy 4 %-a feldolgozatlan.

A könyvállomány gyarapodása mennyiségileg a tervezettel azonos, tartalmában Könyvtárunk feladat- és gyűjtőkörének megfelelő volt. Jelentékenyebb beszerzéseink: a két világháború közötti időben keletkezett hiányok részbeni pótlására szolgáló új kiadások és reprintek; régi és ritka könyvgyűjteményünkben 4 ősnymtatvány, 28 vetustissima, 1 RMK, továbbá a vásárolt XVI századi könyvek közül Aristoteles összes műveinek 1552-i kiadása, stb; keleti gyűjteményünkben a 88 kötetes buddhista kánon, a Tripitaka.

A könyvállomány gyarapítása a gyarapítás m ó d j a tekintetében egyezett a tervezéssel. A s z a k o k szerinti megoszlás Könyvtárunk feladat- és gyűjtőkörének megfelelő volt. Az 1961-ben az orientalisztika szaknál mutatkozott túl alacsony /7 %-os/ arány 1962-ben 12 %-ra emelkedett; az irodalomtudományi és szépirodalmi műveknél a múlt évben mutatkozott túlzott /21 %-os/ gyarapodási arány viszont csupán 1 %-kal csökkent, itt tehát még további arányosítás szükséges. E r e d e t tekintetében a megoszlás ugyancsak a tervezés szerinti volt, számottevő /21 %-os/ többlet-jellegű eltérés csak a népi demokratikus országokból származó könyveknél mutatkozott.

A folyóíratállomány gyarapodása a tervezett gyarapodás 96 %-ának felel meg, a hiányok pótlása azonban mind a hiányzó évfolyamok, mind az egyes hiányzó folyóíratok pótlása tekintetében alatta maradt /mintegy 31, ill. 50 %-kal/ az előző évinek.

A gyarapítás m ó d j á t illetően a gyarapodás 82 -

95 %-ra megközelítette, a köteles példányok tekintetében 31 %-kal meghaladta a tervezettet. A s z a k o k szerinti megoszlásban az 1961 évi gyarapodás arányához képest a természet- és alkalmazott tudományi szakok javára 16 %-os, a társadalomtudományi szak javára 20 %-os, ugyanakkor a filozófia, a társadalomtudomány, orientalisztika és történelem-földrajz szakok terhére 26 %-os eltolódás mutatkozott. Ez a körülmény egyik-másik szakot illetően figyelmet kíván, bár az évi gyarapodás megoszlását az is nagy mértékben befolyásolja, hogy a hiányok pótlása az egyes szakoknál milyen mértékben sikerül. E r e d e t szerint a gyarapodás hazai és szovjet periodikák tekintetében 3, illetőleg 6 %-os többletet, népi demokratikus és tőkés országokból származó periodikáknál 15, illetőleg 6 %-os kevesbletet mutat a tervezetthez képest.

Kéziratállományunk gyarapodása - egyrészt a költségvetés beszerzési rovatán belül évközben történt átcsoportosítás, másrészt a Kézirattár beszerzést előkészítő tervszerű aktivitása révén - mind mennyiségileg /a tervezettet 26 %-kal meghaladóan/, mind tartalmilag igen számottevő volt. A vásárolt kézirat-állományból a Tevan Kiadó iratai, Angyal Dávid emlékirata és naplói, egy Babits-vers kézirata, Mikó Mihály 1849-i kéziratai, Horváth Henrik, Sven Hedin, Prielle Cornélia levelei, egy XIV század eleji kódex, továbbá a Holub-, Thim-, Jakubovich-, Szádeczky-Kardoss hagyaték; az ajándékként kapottak közül a Fuchs-hagyaték, valamint a TMB-től rendszeresen kapott kandidátusi és doktori disszertációk a legjelentékenyebbek.

A gyarapítás m ó d j á t tekintve a vásárlásnál 160 %-os volt a tervteljesítés. Az ajándékozásnál számszerűen mutatkozó 23 %-os teljesítés látszólagos, minthogy az a tételek egységekre történt átszámításából adódik.

Mikrofilm-állományunknak a Kaufmann-gyűjtemény felvételeivel történt gyarapodása állományvédelmi szempontból számottevő; az együttesen 40 %-os túlteljesítés a gyarapítás m ó d j á t tekintve a saját előállítású mikrofilmeknél mutatkozó 160 %-os, a cserénél jelentkező 215 %-os, valamint a vételnél és az ajándéknál mutatkozó 40 %-os tervteljesítésből

ered. E r e d e t szempontjából a gyarapodásban a csere útján a Szovjetunióból kapott 36, népi demokratikus országokból kapott 4, és tőkés országokból származó 3 egység szerepel.

Állománygyarapításunkat a csere útján történő gyarapodás szempontjából vizsgálva, ismét fel kell figyelniünk a csereként történő beszerzési arány alakulására. A csere részesedési aránya 1960-ban könyveknél 46.4 % volt, ez 1961-re 43.7 %-ra, 1962-re 41 %-ra csökkent. Periodikáknál a részesedési arány az 1960 évi 82.2 %-ról 1961-re 79.9 %-ra, 1962-re pedig 76.9 %-ra csökkent. E jelenséggel és az ebből levonható következtetéssel beszámolónknak a "Nemzetközi cseretevékenység" c. részében foglalkozunk.

Állományvédelem terén - a megelőző és helyreállító tevékenységet tekintve - ~~az 1962 évi eredményeket és lemaradásokat tekintve~~ - az 1962 évi eredményeket és lemaradásokat az alábbiakban foglaljuk össze:

Az ömlesztett, valamint a beáramló régi könyvanyag fertőtlenítése s egyben az egész állomány megóvása érdekében megrendelt vákuum-rendszerű készülék, rajtunk kívül álló okból, csak 1963 elejére áll rendelkezésünkre. Ennek hiányában csak egyes állományrészek portalanítására szorítkozhattunk. E tekintetben viszont a Kézirattár és a Régi Könyvek Osztálya, valamint a Folyóirat Csoport raktárában alkalmazott rendszeres porszívózás, továbbá az ömlesztett könyv- és folyóirat-anyag rendezésével kapcsolatosan végzett portalanítás jelentékeny volt. Hasonló célra, a porosodástól való megóvásra, illetőleg a rendszeres portalanítás lehetővé tételére szolgált - a feltárás elősegítése mellett - az új raktári férőhelyek felhasználásával történt átrakás és rendezés.

Állományvédelmi szempontból is számottevő eredmény a Kaufmann-gyűjtemény mikrofilmezésének az állománygyarapodásnál már említett befejezése, kéziratok és régi könyvek állományvédelmi jellegű fotózására azonban 1962-ben sem került sor.

A köttetés, tékázás és dobozokba rakás mennyiségileg terv szerint történt, de az egyes kiadványfajtákat tekintve a folyóiratoknál mutatkozó, csupán 73 %-os teljesítés, amely a

könyvkötés javára történt eltolódásból eredt, nem kedvező jelenség. A kötési kapacitás felhasználása a jövőben tervszerűbb elosztást igényel, ami a jövő évtől kezdődően annál inkább biztosítható lesz, minthogy 1962-ben beszerzett és beható kísérletezés után kipróbált fűzés nélküli kötésre szolgáló gépünket - elsősorban a folyóiratok kötésére - rendszeresen használhatjuk.

Tervszerűen folyt és számottevő eredménnyel járt a szerződéses restaurátor által végzett, minőségileg is figyelemre méltó restaurálás, amely 1962-ben a régi könyvgyűjteményen kívül keleti gyűjteményünk kódexeire is kiterjedt. Könyvkötészeti dolgozóink és más, külső restaurátorok közreműködését viszont fedezet hiányában nem sikerült biztosítanunk.

Az állomány-hiánynak megelőzésére szolgáló intézkedések mértéke, rendszeressége és hatékonysága nem volt kielégítő. A kölcsönadott könyvek számának a tervezettet valamivel meghaladó mértéke a határidők fokozottabb betartását és a reklamálás rendszerességét igényelné, ez olvasószolgálatunkban az elmúlt évben - jórészt a növekedett forgalommal járó munkatöbblet folytán - nem valósult meg. A kölcsönzött folyóiratok mennyiségének számszerűen nem nagy, de növekvő és a tervezettet 67 %-kal meghaladó mértéke a rendszeres, késedelem nélküli reklamálást kívánja meg. Helybeli használatra kell korlátoznunk Kézirattárunkban a disszertáció-gyűjtemény csorbitatlansága érdekében a kandidátusi és doktori értekezések forgalmazását.

Az állomány védelmét és biztonságát szolgáló intézkedések között kell emlitenünk a raktári rend biztosítását. E téren egyes munkatársaink, akik munkakörükben, vagy tudományos tevékenységükkel kapcsolatosan könyvállományunkat használják, megtörtént figyelmeztetés ellenére sajnálatos és meg nem engedhető lazaságot tanúsítanak, s ennek következtében többször előfordult, hogy a polcokról leemelt könyvek, anélkül, hogy azok holléte a nyilvántartásból megállapítható volna, nem kerülnek a helyükre. Ez a lazaság, amely szűkös és korszerűtlen raktárunk amúgy is nehezen fenntartható rendjét veszélyezteti, a leghatározottabban felszámolandó.

Feldolgozás

Könyvtárunk feldolgozó munkájának 1962 évi adatai, elsősorban két jelentékeny feladatnál /a régi könyvanyag egy részének feldolgozásánál, valamint a katalógushálózat revíziójánál/ mutatkozó nagy mértékű lemaradás, továbbá egyes kiadványfajtáknál, illetőleg a feldolgozó munka egyes fázisainál a tervszámokat csak megközelítő teljesítmények azt mutatják, hogy feldolgozó munkánkban nem sikerült az állomány és a könyvtárhasználat növekedésével lépést tartanunk.

Könyv-feldolgozásban a címfelvételi és osztályozási munka teljesítménye 95 %-os, katalóguscédulák gépelése 120 %-os, a cédulasokszorosítás 79 %-os volt.

Régi könyvek feldolgozásában az RMK-anyag 20 %-kal csökkentett tervszámához képest 95 %-os, XVI-XVII századi könyveknél az ugyancsak 20 %-kal csökkentett tervszámhoz képest 100 %-os teljesítés mutatkozik, a XVIII-XIX századi, 500.000-es számozású könyvanyag feldolgozása azonban elmaradt, és 1963-ra végleges megoldást igénylő problémát jelent.

A keleti könyvek feldolgozását a Keleti Osztály - munkatársainak a feldolgozó munkába az év októberében történt eredményes bekapcsolódásával - 165 műre vonatkozóan végezte el /tervszám nem volt/; ezen kívül 426 művel kapcsolatosan végeztek transliterálást és annotálást.

Folyóiratok feldolgozása terén címleírásban a teljesítmény 90 %-os, osztályozásban 75 %-os volt.

A keleti folyóiratok feldolgozásánál mutatkozó 59 %-os lemaradás a feldolgozási tervszámul is szolgált téves gyarapítási tervszámból eredt, egyébként a tényleges gyarapodásnak megfelelő volt.

A kéziratok feldolgozásának év közben 25 %-kal csökkentett tervszámát a Kézirattár 136 %-ban teljesítette, ami a csökkentés előtti, eredeti tervezéshez képest is 7.5 %-os többletet jelent. Itt tehát a tervcsökkentés - noha év közben reálisnak látszott - nem bizonyult indokoltnak.

Egyéb feldolgozás-jellegű munkáknál /kutatói jelentések, KC-bejelentések, akadémiai iratanyag, régi könyv-kollációzás/ a tervteljesítés 82-105 %-os volt.

Katalógushálózatunk revízióját, noha az munkatervünkben a fő feladatok egyikeként szerepelt, mint a globális tervteljesítés taglalásánál és fentebb is említettük, mindössze 52 %-ban sikerült teljesíteni.

Feldolgozó munkánk itt részletezett eredményeiből két következtetést kell levonnunk. Az egyik, hogy átgondoltabban, körültekintőbben kell e téren is terveznünk; szembeűnő ugyanis, hogy a jellegénél fogva viszonylag konkrétan tervezhető feldolgozó munkánál aránylag több tételnél volt a terv- és térszámok között jelentékeny eltérés, mint pl. a szolgáltatások vagy az állománygyarapítás jóval nehezebben felmérhető tervszámánál. A másik következtetés, amelyre rá kell mutatnunk, hogy a jelen fejezet rész bevezetőjében említett lemaradásokat első-sorban belső racionalizálással, a munka jobb megszervezésével kell kiküszöbölőnünk. Erre annál inkább szükség van, mert az állomány és a könyvtárhasználat további várható növekedése 1963-ra a feldolgozó munka terén is az 1962 évinél magasabb tervszámok alkalmazását kívánja meg. Éppen azért számítunk arra, hogy munkatársaink - Horváth Mária osztályvezető-helyettes példáját követve - új, célszerűbb módszerek alkalmazására vonatkozó elgondolásokkal és javaslatokkal támogassák azt a célt, hogy feldolgozó munkánk mind mennyiségileg, mind színvonal és célszerű módszerek alkalmazásában lépést tudjon Könyvtárunk fejlődésével tartani.

Olvasószolgálat

Az 1962 évi munkaterv teljesítési adatai és azok elemző értékelése kedvező képet mutat e legjelentékenyebb szolgáltatási ág alakulásáról és fejlődéséről. Az akadémiai pártszervezet vezetőségével egyetértésben feladatul tűztük ki, hogy adott keretek között, intézményünk akadémiai jellegének szem előtt tartásával fokozzuk állományunk kihasználtságát, mely a

korábbi években nem volt kielégítő mértékű. E téren már 1961-ben is elért eredményeinket 1962-ben tovább növeltük. Ezt a túlnyomórészt reális tervszámok túlteljesítésén kívül az a körülmény mutatja, hogy e tervszámokat az 1961 évi eredmények jelentékeny emelésével alakítottuk ki.

A beiratkozott olvasók számát a könyv-, folyóirat-, keleti gyűjtemény és mikrofilmtár használóit tekintve, az 1961 évinek 44 %-os emelésével terveztük. Ezt a megemelt tervszámot is 120 %-ban teljesítettük; a kéziratár és régi könyvek gyűjteményét illetően 102 %-os volt a tervteljesítés.

Könyvek olvasása terén a használat számát tekintve a teljesítés az ugyancsak megemelt tervszámnál valamivel alacsonyabb /87 %/; kölcsönzési alkalmaknál 100 %-os volt. Ezzel szemben a használt egységeket illetően mind a helybenolvasás, mind a kölcsönzés terén túlhaladtuk /6, illetőleg 2 %-kal/ a tervszámokat.

Folyóirataink forgalmazásában minden tekintetben a tervezettet meghaladó fejlődés mutatkozik: a helybenolvasási alkalmaknál 129 %, a kölcsönzésnél 149 %, fotó-szolgáltatásokban 138 % volt a teljesítés. Hasonló arányú túlteljesítést mutatnak a használt folyóirategységek forgalmi adatai, és pedig helybenolvasásnál 124, kölcsönzött periodikáknál 167, fotómásolatoknál 138 %-ot. A periodika-kölcsönzések még mindig magas számának korlátozását fotó-szolgáltatások további növelésével kell szorgalmaznunk.

Régi könyv és kéziratgyűjteményünk használata is általánosan emelkedő. A helybenolvasási alkalmak téyszáma ugyan a tervezettnek csak 89 %-a volt, ezt azonban az olvasóterem használatának több ízben történt kényszerű felfüggesztése okozta, amit a fűtőberendezés kicserélése, majd a helyiség takarításának munkálatai tettek szükségessé. A helybenolvasott egységek száma így is 117 %-os, a kölcsönzési alkalmak és a kölcsönzött egységek /túlnyomó részben disszertációk/ száma pedig egyaránt 105 %-os teljesítményt mutat.

A tervezettet meghaladó túlteljesítést tükröz Keleti gyűjteményünk helybenolvasási forgalma is; ez az alkalmak tekintetében 145 %-os, a használt egységeket illetően 113 %-os volt.

Mikrofilmgyűjteményünk olvasó szolgálati forgalma - az előbbiekkal ellentétben - csak 90 %-os tervteljesítést eredményezett. Bár a csökkenés részben a különböző intézmények jelentékeny számú olvasókészülék-beszerzésével is magyarázható, a jelenségre fel kell figyelni. Külföldi mikrofilm beszerzésünk tervszerűbbé tételével, továbbá értékes külföldi mikrofilmállományunknak a kutató szervek számára történő feltárással és azok használatának propagálásával kell forgalom növekedésére törekednünk.

A könyvtárközi kölcsönzés, amely tevékenység megtervezésénél a szolgáltatások közül, jellegénél fogva, talán a leginkább becslésszerű, a belföldre kölcsönadott egységeknél $4\frac{1}{2}$ -szeres túlteljesítés mutatkozik, míg a külföldre adott egységek száma a tervezettnél 90 %-a volt. Kölcsönvételnél is a tervezettnél alacsonyabb, /belföldről 86, külföldről 69 %-os/ volt a teljesítés.

Olvasószolgálatunk itt vázolt, emelkedő adatainak értékeléséhez tartozik a könyvtárhasználók foglalkozás, valamint a használt művek tudománysszakok szerinti alakulásának vizsgálata.

Az olvasók foglalkozás szerinti megoszlása azt mutatja, hogy az az előző évekéhez képest jobban idomult Könyvtárunk profiljához; egyben bizonyítja, hogy állományunk fokozott használatának mértéktartó propagálása főként a könyvtár feladatkörének megfelelő kutatói rétegek irányában érvényesül. Ez főként abban mutatkozik, hogy Könyvtárunk 1962 évi használói közül az olvasók 76 %-a az akadémikusok, egyetemi tanárok, kandidátusok, tud.kutatók és aspiránsok kategóriáiba tartozott.

A használt művek tudományágak szerinti aránya nagyjából az előző évi arányokat mutatja. A forgalom nagy része a társadalomtudományok körébe tartozó művekre esett /nyelv- és irodalomtudományok 38, marxizmus-leninizmus és más társadalomtudományok 35 %, míg a természet- és alkalmazott tudományi művek forgalmának 15, az általános műveké 8, a szépirodalmi műveké 4 %-át képezte az egész forgalomnak.

Állományunk fokozottabb kihasználását módszeresen fo

tatott könyvtár-propagandával segítettük elő. A propaganda alkalmazott eszközei közül hasznosnak bizonyult rendszeresen kiadott gyors-tájékoztató jegyzékünk a Könyvtárba újonnan érkezett külföldi könyvekről, amelynek mellékleteként más állományrészeket /új folyóiratok, könyvtári kiadványok/ is propagáltunk. A tudományos Minősítő Bizottság titkársága útján körlevélben tájékoztattuk az új aspiránsokat tudományos munkájuk támogatását célzó szolgáltatásainkról. Ezen kívül figyelmet keltő kivitelben készítettük el és küldtük meg a tudományos és kulturális szervezeteknek, intézményeknek és tudományos életünk többszáz dolgozójának Könyvtárunk használatát és gyűjteményeit és szolgáltatásait ismertető prospektusunkat.

Olvasószolgálatunk fejlődését és annak eredményeit az itt értékelte és a vonatkozó táblázatokban adatszerűen kimutatott mennyiségi és tartalmi vonatkozásokat tekintve, elsősorban abban látjuk, hogy Könyvtárunk használói ma már több mint háromnegyed részben a tudományos kutatással hivatásszerűen foglalkozó tudósok, tudós-jelöltek, a tudományos élet különböző területein tevékenykedő kutatók. Állományunknak a kutatók által történő használatát vizsgálva, megállapíthatjuk, hogy ez a használat állandó és rendszeres jellegű. Ezt tükrözi az olvasók és a használt egységek számának egybevetése, amely azt mutatja, hogy 1962-ben 1 olvasóra átlagosan 6 használt egység jutott.

Bibliográfia, dokumentáció, tájékoztatás

Könyvtárunk feladatkörének ez a része az elmúlt évek során a teendők száma, jelentősége és újszerűsége tekintetében a leginkább bővült. A sokrétű, részben még a kialakulás folyamatában lévő funkciók ellátásának kereteit egyrészt a kutatási igények megismerése során és az egyes munkálatoknak a megszervezésében adódott tapasztalatok alapján, másrészt az adott körülmények és lehetőségek figyelembe vételével kellett úgy kialakítanunk, hogy munkánk folyamatossága és módszeressége, s ezzel együtt szolgáltatásaink határfoka megfelelő legyen. Az új feladatok ellátása közben felmerült tapasztalatok és a munkaszervezeti követelmények érvényesítése /munkakörök elhatárolása, munkaerő-kapacitás kihasználása/ egyszersmind nehézségeket is jelentett, s ezeket a munka tervszerűségét gátló egyéb tényezők /munkaerő-kiesés, kiadvány-megjelentetési problémák, kedvezőtlen elhelyezési és munkakörülmények/ is növelték.

A teljesítmények mind egészükben, mind az egyes feladatok ellátása tekintetében egyrészt jelentékeny eredményekre, az elvégzett munkában elért fejlődésre, másrészt a munkaszervezet hiányaira és néhány vonatkozásban elmaradásra mutatnak.

A tudományszervezési dokumentáció terén végzett munka nagy részben a "Tájékoztató" megjelentetésére összpontosult. E tekintetben már eleve terhet jelentett, hogy az 1961 évi 6. számot 1962-ben kellett elkészíteni, előállítási problémák miatt pedig az 1962-es évfolyam minden esetben összevont, kettős számainak összeállítása is újabb nehézséggel járt. Ehhez járult még a külföldi folyóiratanyag késedelmes könyvtári átfutásából származó hosszabb kiesés, amely a folyóiratok folyamatos figyelését gátolta.

A "Tájékoztató" számára végzett feldolgozások pozitívuma, hogy a publikált anyagban nagyobb tematikai célszerűség és következetesség érvényesült. Ennek, valamint a szerkesztés

ezzel összefüggő átgondoltabbá és tervszerűbbé válásának eredményeképpen, a kutatók számára valóban forrásértékű összeállítások jelenhettek meg. A "Tájékoztató" szemle-rovatának cikkeit író szakember-munkatársak köre is mindinkább kialakult. Mindezek nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a "Tájékoztató" iránti, már előző évi megindulásakor mutatkozott nagy érdeklődés tovább nőtt; kiadványunkat a tudományos kutató és irányító szervek, valamint a különböző termelési ágak kutató-szervező apparátusai egyre nagyobb mértékben igénylik és használják. A tervezettnél 42 %-kal nagyobb lapterjedelmű, 50 példánnyal emelt példányszámú "Tájékoztató"-ra 1962-ben 67 új igénylés érkezett.

A tudományszervezési dokumentáció keretében 1962-ré feltételelesen tervezett figyelőszolgálat-szervezés terén felhívtuk az MTA osztályainak figyelmét az SzKP XXII. kongresszusa anyagát és a pártprogramot az egyes osztályok szakterületét érintően feldolgozó dokumentumokra. Az összegyűjtött cimanyagota "Tájékoztató" 1962 évi 3-4 és 5-6. számában is közzöltük. Ezen kívül - a jelentkezett igénynek megfelelően - feldolgozásokat, kivonatkoat, fordításokat adtunk az MTA Elnökségi Titkársága útján az akadémiai osztályok részére.

Dokumentációs figyelő-tevékenységünk tervteljesítése - a referálásra, valamint a csak bibliográfiai közlésre került dokumentumok tételszámát is tekintve - 93 %-os volt.

A tudományszervezési irodalom nemzetközi bibliográfiája számára tervezett cimfeldolgozásra - más feladatok, illetőleg munkaerő-kiesés miatt - nem kerülhetett sor; a feldolgozandó cimanyagot 800 adat gyűjtésével bővítettük.

Az akadémikus-bibliográfia összeállítása terén az 1961 évi publikációk tervezett tételszámánál elért 104 %-os teljesítés mellett terven felül 650 1962-ben megjelent publikáció cimanyagát is összegyűjtöttük. Akadémiai szerveknek 5 akadémikus teljes munkásságáról jegyzéket, a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya részére a tagok publikációinak áttekintésére szolgáló táblázatot készítettünk.

Az akadémia történetére vonatkozó bibliográfia számára gyűjtött, a Magyar Történeti Bibliográfia és az Országos Széchényi Könyvtár katalógusának átnézéséből és anyagának feldolgozásából származó tételek száma 111 %-os tervteljesítést mutat.

Folyamatosan történt az Akadémiai Könyvtárral kapcsolatos irodalom és a Könyvtár dolgozóinak publikációira vonatkozó adatok nyilvántartása, utóbbi azonban a könyvtári munkatársak hézagos és rendszertelen adatszolgáltatása miatt hiányos volt.

Részt vettünk az UNESCO társadalomtudományi bibliográfiai részére történő hazai adatszolgáltatás megszervezésében; a külső munkatársak által gyűjtött anyagból 351 tételt szerkesztettünk és továbbítottunk.

Egyéb bibliográfiai jellegű munkákban /cikcrepertórium, periodika-jegyzék supplementuma, új beszerzési jegyzék adatainak gyűjtése/ a részvevő osztályok teljesítménye a tervhez képest 100 %-os volt; a tudományos eseménynaptár adatgyűjtése 77 %-os tervteljesítést mutat. Számottevő adatgyűjtési, feldolgozási, rendezési munkát végeztünk még a Könyvtár 1962 évi kiadványaiban közölt adatok összeállításával kapcsolatosan.

Bibliográfiai tájékoztatásban az ilyen jellegű tevékenységet végző osztályaink a tervet 110 %-ban teljesítették; a belföldre adott tájékoztatások száma /266 szóbeli és 48 írásbeli/ 314, a külföldre adottaké 17 volt.

Bibliográfiai, dokumentációs és tájékoztatási munkánkban a továbbiakban a szervezeti keretek stabilizálásával, a munkaerő-ellátottság megjavításával, szolgáltatásaink színvonalának és hatékonyságának további emelésével, valamint a kapacitás hiányában nem kielégítően ellátott egyes feladatok elvégzésével kell eddigiekben elért eredményeinket állandósítanunk.

Nemzetközi cseretevékenység

Könyvtárunknak ez a mind össz-akadémiai, mind állománygyarapítási szempontból igen jelentékeny tevékenysége - mint azt múlt évi beszámoló jelentésünkben is megállapítottuk - nem volt kellő mértékben biztosítva. A Nemzetközi Cserekapcsolatok Csoportja hosszabb időn át munkaerő- és létszámproblémákkal küzdött, s kiterjedt kapcsolataink megfelelő kihasználása emiatt nem vált lehetővé.

E tekintetben 1962-ben annyiban történt változás, hogy az előző évben az Elnökségi Könyvtári Bizottság által megvitatott és a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elé terjesztett jelentésünk e két szerv közös javaslataként az Akadémia Elnöksége elé került, amely jelentésünket jóváhagyta, határozatot hozott a csereapparátus megerősítéséről. E határozat - a könyvtár által már 1962-ben végrehajtott, beszámolónk munkaerőgazdálkodásról szóló részében említett belső erősítésén kívül - 1963-ra és 1964-re új státuszhelyek biztosítását rendelte el. Ennek az intézkedésnek konkrét eredményei, az elvégzendő munkák jellegénél fogva, természetesen csak később mutatkoznak majd. Így 1962-ben lényegében csak arra szorítkozhattunk, hogy az 1963-tól stabilizálódó és 1964-ben tovább erősítendő Csoport - folyamatos munkáinak ellátása mellett - megkezdhesse az utóbbi években előállott elmaradások és teljesítmény-redukciók pótlását, illetőleg annak megszervezését. A Csoport jelentékeny munka-intenzitása és kifogástalan munkamorálja mellett is sajnálatosan befolyásolta ez évben a munkát több hosszan tartó megbetegedés.

Cseretevékenységünk állománygyarapítási vonatkozásaival már foglalkoztunk; ezen kívül az alábbiakat említjük:

Kapcsolataink kereteit, tervünknek megfelelően, általában az előző évi szinten tartottuk. A kapcsolatainkban részvevő államok száma /Hong-kong, Szingapur és Uganda viszonylatában történt leszűkülés, illetőleg Kenyára és Nyasszaföldre kiterjedő bővülés folytán/ 98-ról 97-re, az intézmények száma 2.055-ről 2.171-re változott.

A csere mérlege 1962-ben is pozitív volt, az év végén

/1,358.667 Ft értékű kiküldésből és 1,952.350 Ft értékű beérkezésből eredően/ 593.683 Ft egyenleget mutatott. Ebben a szovjet csere 123.107 Ft, a tőkés országokkal folyó csere 661.610 Ft pozitív, a népi demokratikus országokkal szembeni csere 191.034 Ft negatív egyenleggel szerepel.

A csere lehetőségeinek kihasználását gátló hiányos kapacitásunk a csere volumenének alakulásában is mutatkozott. A folyóiratcsere 1961-hez képest mintegy 1.5 %-kal emelkedett ugyan, ezen belül azonban a beérkezett folyóiratmennyiség a kiküldöttével ellentétben csökkent. Általánosan, mind a kiküldés és beérkezés, mind pedig a kötetszám és érték tekintetében csökkenés mutatkozik a munkaigényesebb könyvcserénél, ahol a csökkenés együttesen 26 %-os.

Csereforgalmunk a pozitív mérleg ellenére mutatkozó ilyen alakulása arra mutat, hogy a cserelehetőségek kihasználásával annak a korábbi években mutatkozott, és 1962-ben megszakadt folyamatnak a biztosítására kell törekednünk, amelyet a beérkező csereanyagnak a kiküldöttével szembeni nagyobb mérvű értékemelkedés jellemez.

Akadémiai és más intézmények részeltetése terén a juttatott sorozatok számát illetően a teljesítés /akadémiai intézményeknek 927, más intézményeknek 374 folyóirat-sorozat/ a tervnek megfelelt, a folyóiratpéldányok számában azonban csak 76 %-os volt. Csere útján beérkezett, gyűjtőkörünkön kívül eső folyóirataink kiajánlása nem folyhatott tervszerűen, s csaknem kizárólag kurrens anyagra szorítkozott.

Cseretevékenységünk egészét tekintve, 1963-tól kezdődően elsősorban az alábbi hiányok és elmaradások pótlását kell a szükséges munkaerőkapacitás biztosításával szorgalmaznunk:

- 1./ le kell röviditenünk a beérkező csereanyag átfutási idejét;
- 2./ fokozottan és tervszerűen kell alakítanunk állományunk csere útján történő kiegészítését;
- 3./ nagyobb ütemben, az állományból történő kiemelésre is kiterjesztve kell folytatnunk a gyűjtőkörünkön kívül eső anyag kiajánlását;

- 4./ az előző évek szintjén kell biztosítanunk könyvtári állományunknak csere útján történő gyarapítását;
- 5./ a cserekapcsolatok lehetőség szerinti kihasználásával a beérkező csereanyagnak a kiküldöttét meghaladó mértékű növelésére kell törekednünk;
- 6./ biztosítanunk kell a cseretevékenységgel kapcsolatos, annak eredményességére is kiható munkák /bekérés, raklamálás, revízió, stb./ folyamatoságát.

Tudományos munka, kiadványok

A Könyvtár 1962 évi tudományos munkáját és kiadványtevékenységét mindenek előtt az 1961 évi beszámoló mellékleteként összeállított 1961-1963 évi tudományos tematikai terv végrehajtásában történt jelentékeny előrehaladás jellemzi. Az Elnökségi Könyvtári Bizottság által jóváhagyott 1962 évi tudományos program némi módosítással megvalósult. E módosítást egyrészt egyes tervezett munkák kiadásának elmaradása, másrészt egyéb, a programba utólag felvett munkák elkészülte és megjelenése jelentette.

A tudományos program végrehajtása szoros összefüggésben állt - és áll a továbbiakban is a publikációs feltételek biztosításával /finanszírozás, sokszorosítási kapacitás stb./. Ezek a feltételek a tudományos munka és kiadványprogram kidolgozásakor adottaknak látszottak, ősztől kezdve azonban a Könyvtárban lefolytatott rendszeres revizori vizsgálat következményeként jelentékeny nehézségek támadtak, s a program végrehajtása veszélybe került. Mintegy 50 szerzői iv terjedelmű kézirat megjelentetése vált kérdésessé a vizsgálat során felmerült finanszírozási és kiadási problémákkal kapcsolatosan. A felmerült problémák 1963 elején a 151/1963/F.sz. főtitkári utasítással megoldást nyertek, és megfelelő intézkedések lezárták a nyitva maradt kérdéseket, az év utolsó három hónapjában azonban a tudományos munkával kapcsolatban a Könyvtár erőfeszítéseinek szükségképpen az elkészült kéziratok megjelentetésére kellett irányulniuk. Az elkészült munkákat egy kivételével /Méreiné: Mikszáth és az Akadémia/ - technikai okokból részben 1963 elejére áthúzódóan, de mint 1962 évi publikációként - végül is sikerült megjelentetnünk.

A tárgyév folyamán beérte munkák és a kibontakozott tudományos tevékenység tapasztalatilag is igazolta, hogy helyes volt a Könyvtár tudományos kapacitását munkatervbe beépített feladatokra irányítani.

A Könyvtár 1962 évi kiadványainak tételes felsorolása /ld. XIII.lap/ egybevetve az 1962 évi munkaterv III. "Tu-

dományos munka és publikációk" c. fejezetében foglaltakkal, áttekintést nyújt a kiadványprogram teljesítéséről. 1962 évi tudományos és publikációs tevékenységünk tételes, részletező ismertetését mellőzve, e helyen külön is csupán néhány - megítélésünk szerint - kiemelkedő jelentőségű kiadvánnyal foglalkozunk. Ezen kívül röviden áttekintjük a több évre terjedő, munkatervünkben továbbra is szereplő munkákat. Részletesebb áttekintést ld. Rózsa György: Az Akadémiai Könyvtár tudományos munkája és kiadványai. Magyar Tudomány 1963.2.sz.127-129.lap./

A./ Kiadványok

Jelentőségük alapján három munkát emelhetünk ki:

MORAVEK Endre: Index acronymorum selectorum. 2.Pars. Instituta scientifica.;

GERGELY Pál - MOLNÁR Zoltán: Az Akadémiai Értesítő és Magyar Tudomány repertórium. 1840-1960.;

CSAPODI Csaba - GERGELY Pál: Kandidátusi és doktori disszertációk katalógusa 1952-1961.

Mindhárom munkát érdeklődéssel és elismeréssel fogadta a szakmai közvélemény. Előállítás-technikai szempontból - a tartalmi értéktől függetlenül is - tarthat érdeklődésre számot az első magyar mikrokönyvkiadványként FERENCZY Endre szerkesztette bibliográfia.

Kiadványaink iránt általában mind bel-, mind külföldön megfelelő érdeklődés tapasztalható. "A MTA Könyvtárának közleményei" c. sorozatunk 1962 évvel bezárólag a 33. számhoz ért, és Könyvtárunk egyik jelentékeny csereobjektuma. E sorozatunkban - s hasonlóan más kiadványaink tekintetében is - nagyobb terjedelmű munkák esetében, ezek gazdaságos, kisebb költségigényű, sokszorosított formájú megjelentetésére tértünk rá /pl. Index, Repertórium, Disszertáció-katalógus/. Az előző évek bevált gyakorlatát folytatva, különlenyomatként, idegennyelvű kivonattal vagy teljes fordítással jelentettünk meg említett sorozatunkban különböző akadémiai folyóiratokban megjelent közleményeket.

A tervezett kiadványok közül Büky Béla: "Publikációk témaelemzési módszere" c. tanulmányát elkészült formájában az

Elnökségi Könyvtári Bizottság különböző megfontolások miatt nem ítélte közölhetőnek, Méreiné: "Mikszáth és az Akadémia" c., mintegy 7 szerzői iv terjedelmű munkája pedig az előbbieken említett kiadási nehézségek miatt nem jelenhetett meg, s kiadására 1963-ban kerül sor.

Az 1962-ben megjelenésre tervezett egyéb kiadványok közül a tudományszervezési kismonográfia-sorozat részére elkészült és megjelenésre vár Balázs Tibor: "A tudományos kutatásról az ipari gyártásig" c. munkája, melyet a szerző a Könyvtár szervezésében és közreműködésével készített.

Ugyancsak megjelenésre vár Csapodi Csaba: "A Corvina könyvtár állománya" c., mintegy 15 szerzői iv terjedelmű monográfiája, amelyet az előzetes lektori vélemény kimagasló értékű munkának ítél meg.

Befejeződött Weger Imre és Darabos Pál kutatása az optikai lyukkártya könyvtári alkalmazásáról; a kutatás eredménye egy gyűjteményes kötetben jelenik meg.

Nem térünk ki azokra a készülő munkákra, amelyek más akadémiai intézményekkel, illetve szervekkel együttműködésben készülnek.

Könyvtárunk tudományos munkájának és kiadványtevékenységének átfogó értékelése az illetékes akadémiai fórumok és a szak-sajtó feladata, az előbbieken kifejtettekkel inkább könyvtárunk tudományos- és kiadványtevékenységének fejlődését kívánjuk érzékelteni. E fejlődés alapját az MTA Elnökségének 1961. I. 27-i /123/61.sz./ határozatában foglaltak végrehajtása képezi. Könyvtárunk tudományos és kiadványtevékenységének főbb irányait ennek megfelelően a következők szerint csoportosíthatjuk:

I. Tudomány- és akadémia-történeti jellegű forrásmunkák /pl. Gergely Pál - Molnár Zoltán: Az Akadémiai Értesítő repertórium. 1840-1960; Rásonyi László: A magyar keletkutatás orosz kapcsolatai, stb./,

II. A Könyvtár gyűjteményeit feltáró munkák /pl. Gergely Pál: Bartók Béla ismeretlen levelei az MTA Könyvtárában, Büky: Székely Bertalan hagyatéka..., stb./,

III. Irodalomtörténeti és történettudományi jellegű munkák /pl. Ferenczy Endre: Bevezetés az ékirásos jogtörténetbe - bibliográfia, levelezéskötetek összeállítása a kritikai kiadások számára, stb./,

IV. Könyvtártudományi munkák /pl. Csapodi Csaba: Mikor pusztult el Mátyás király könyvtára, Moravek Endre: Szigla- és rövidítésgyűjtemények, stb./,

V. Tudományos téjékoztatás /pl. Csapodi Csaba - Gergely Pál: Disszertáció-katalógus, periodika jegyzék supplementuma, és elsősorban a tudományszervezési "Tájékoztató"/,

VI. Tanulmányok a tudományos munka tervezése és a kutatásszervezés köréből /pl. Balázs Tibor tanulmánya/.

Külön ki kell emelnünk e helyen is a Könyvtár időszakos kiadványát a "Tájékoztató a tudományos kutatás tervezésének, igazgatásának és szervezésének nemzetközi irodalmáról" c. dokumentációs szemlét, amely iránt az érdeklődés mind bel- mind külföldön tovább fokozódik.

B./ Folyamatos munkák

Az 1962 évi tudományos program előirányzata szerint a következő munkák szerint folyt kutatás, illetőleg anyaggyűjtés:

A régi akadémiai levéltár irodalomtörténeti vonatkozású anyagának feltárásában az Irodalomtörténeti Intézet "Fontes" - sorozata részére előrehaladás történt, az év második felében e munkába tanácsaikkal és előzetes lektori megjegyzéseikkel az Irodalomtörténeti Intézet illetékes munkatársai is bekapcsolódtak. Nem halad kellőképpen azonban finanszírozási nehézségek miatt a gépelési munka. A kutatásokat Gergely Pál folytatja, és ezekbe bekapcsolódott F.Csanak Dóra is.

Az Arany-kritikai kiadás levelezésköteteinek anyaggyűjtésében és jegyzetelésében a tervezettnél nagyobb mértékű előrehaladás történt azáltal, hogy az I.Osztály Textologiai Bizottsága lehetővé tette Sáfrán Györgyi csaknem egész évi függetlenítését erre a munkára.

A Zrínyi-kritikai kiadás levelezéskötetének összeállitá-

sát Csapodi Csaba terv szerint folytatja.

Urayné Kóhalmi Katalinnak a sztyepei népek régi fegyverzetére vonatkozó kutatása, minthogy nevezett munkatársunk az év során aspiranturára nyert felvételt, a disszertáció elkészítése szerint alakul.

Tőkés László és Babiczky Béla, az OSZK munkatársa mikrofilmezési kézikönyvének készítése előrehaladt, kiadását vonatkozóan tárgyalások kezdődtek a Műszaki Kiadóval.

"A magyar könyvtártudományi bibliográfia 1945-ig" c. munka során, amely Csapodi Csaba irányításával 5 munkatársunk: Durkó Dalma, Horváth Maria, Büky Béláné, Lenhardt Antalné és Madarasi Béláné részvételével folyt, 99 folyóiratkötet feldolgozása készült el.

Folytatódott az antiquáriusgyűjtés Moravek Endre szigla- és rövidítésgyűjteményéhez, valamint az orosz könyvészeti szakszótárhoz.

György József folytatja az Elischer-féle Goethe-gyűjteménnyel kapcsolatos kutatásait.

Fentiek mellett heti egy kutatónap felhasználásával Ferenczy Endre tudományos főmunkatárs folytatja ókortörténeti kutatásait, ennek eredményeként tanulmánya jelent meg a Codex Hammurappi megtalálásának 60. évfordulója alkalmából /Magyar könyvszemle 1962.4.sz./.

E felsorolást a könyvtár munkatársainak 1962 évi publikációi /ld. XVI-XX.lap/ egészítik ki. Munkatársaink a könyvtár tudományos munkatervébe illesztett feladatokon kívül is, a jegyzék tanúsága szerint, sokirányú, több tudományterületet érintő szakirodalmi tevékenységet fejtettek ki.

A viszonylag nagymérvű és széleskörű tudományos munka és kiadványtevékenység egyik mozgatója az említett elnökségi határozat volt, amely az azt megelőzően a könyvtárban végzett munkák befejezésére serkentőleg hatott, s perspektívát és irányvonalat nyújtott a tudományos tevékenységhez. A könyvtárral szemben támasztott fokozott tudományos igények - fokozott teljesítményre ösztönöznek.

Az akadémiai könyvtári hálózat

Hálózati központi tevékenységünket, mint az általános értékelésben említettük, munkaerő-kiesés folytán nem tudtuk a tervezésnek megfelelően kifejezni.

Az intézeti könyvtárak tervezett évi kétszeri meglátogatását /84 látogatás/ csak 18 %-ban teljesítettük, s vidéki intézeti könyvtárak felkeresésére egyáltalán nem került sor. Bizonyos mértékig ellensúlyozta ezt a lebonyolított látogatások tartalma, az ott végzett tájékozódás és a nyújtott módszertani útmutatások alapossága, továbbá az, hogy az intézeti könyvtárosok 25 alkalommal kerestek fel minket tanácsadás, útmutatás és problémáik megbeszélése végett.

Hálózati értekezletet - a tervezett 2 helyett - 1 alkalommal tartottunk; az elmaradt értekezletre 1963 elején kerül sor.

Eredményes és érdeklődéssel kísért volt az általunk 3 alkalommal, összesen 34 hálózati könyvtáros részvételével szervezett tapasztalatcsere, amelyek során az Agrárgazdasági-, a Közgazdaságtudományi- és a Központi Fizikai Kutató Intézet könyvtárában tettünk látogatást. Az akadémiai könyvtári hálózat könyvtárosainak más könyvtári hálózatok és vidéki intézetek könyvtáraiba tervezett tapasztalatcsere-látogatására nem került sor.

A külföldi folyóiratok központi címjegyzéke számára készítendő, még hiányzott nyilvántartások elkészítése és a bejelentések hálózati könyvtáraink nagy részében megtörtént.

A hálózati központi címjegyzék fejlesztése az Országos Gyarapodási Jegyzék alapján folyik, mintegy 3.000 cédula került előrendezésre, ezek besorolása - a Feldolgozó Csoport munkaerő-problémái miatt - az év végén kezdődött meg. Hiányosság, hogy az intézeti könyvtáraknak csak mintegy fele jelenti rendszeresen külföldi könyvgyarapodását.

Befejezést nyert - 2 hataridő-meghosszabbításban részesült intézeti könyvtár kivételével - a szervezeti szabály-

zatok ügyrendek elkészítése és jóváhagyása. Az intézeti könyvtárosok besorolása tárgyában évek óta folyó tárgyalások nyomán a 134/1962. /M.K.12./ M.M.sz. utasítás alapján, javaslatot készítettünk és terjesztettünk illetékes szervek elé.

A Magyar Unesco Bizottság Tudományos Albizottságának kezdeményezésére megszerveztük a hazai természettudományi és műszaki szakirodalom külföldi referátumainak felmérését; a felmérést végző munkacsoport tagjai között 4 akadémiai intézeti könyvtáros tevékenykedik. A felmérés eddigi eredményeként 4 természettudományi szak külföldi referátum-lapjainak elemzése megtörtént.

Könyvtárunk hálózati központi feladatait ellátó tud. munkatársunk, Simon Mária Anna a Román Népköztársaságban, a MTA Történelemtudományi Intézete könyvtárának vezetője, Papp Márta a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban volt 2 hetes tanulmányúton.

Hálózati központi teendőinknek a következő évben mindenk előtt az 1962-ben elmaradt feladatok ellátására, tervszerű, intenzívebb kapcsolatok rendszeresítésére, a tartalmi módszertani segítségnyújtás további elmélyítésére, s ennek érdekében a hálózati könyvtárak helyzetét tükröző pontosabb nyilvántartások vezetésére kell irányulniuk.

KÖNYVTÁRUNK ADATAI

LÉTSZÁMHELYZET. BÉREZÉS

FOGLALKOZTATOTTAK LÉTSZÁMA

	rendszer- sitett ál- lánhelyeken végleges helyettes	időszaki rész- főfogl. fogl.	célhittel- ből	
1961.dec.31-én	82	3	19	13 2
1962-ben alkalm. +	1	+ 3	+ 4	+ 3
" " véglege- sitve	+ 5	- 3	- 6	
" " nyugdíj.	- 3			
" " áthelyezve	- 2	- 2	- 1	
1962.dec.31-én	83	3	15	15 2

BESOROLÁSI VÁLTOZÁSOK

Előléptetések:	gazd.igazgatóvá	1 fő
	osztályvezetővé	1 "
	osztályvez.helyettesé	6 "
	csoportvezetővé	3 "
	7022-7475 ksz.állásokra	12 "
		<u>23 fő</u>

BÉREZÉSI VISZONYOK

	felhasznált bérösszeg		1 főre eső átlag	
	1962	Ft 1961	1962	Ft 1961
alaphér	2,014.264	1,837.020	2.115	1.922
béralap	2,257.637	2,049.112	2.354	2.145

KITÜNTETÉS. JUTALOM. SEGÉLY. ELŐLEG

"A Szocialista Kulturáért" kitüntető jelvényben részesült	2 fő
3.000 Ft összegű elnöki jutalomban részesült	1 "
Összesen 19.200 Ft összegű igazgatói jutalomban részesült 43 alkalommal	38 "
igazgatói dicséretben részesült	13 "
Összesen 4.700 Ft összegű segélyben részesült 13 alkalommal	12 "
Összesen 9.500 Ft előleget kapott	10 "

II.

KIKÜLDETÉS, TANULMÁNYUT

<u>külföldre:</u>	Szovjetunió	összesen	14	nap	1	fő
	Bulgaria	"	60	"	2	"
	Csehszlovákia	"	28	"	16	" ++/
	"	"	240	"	2	"
	Hollandia	"	16	"	2	"
	NDK	"	44	"	2	"
	Románia	"	14	"	1	"
	összesen		416	nap	25	fő
<u>belföldre:</u>	Győr	összesen	2	nap	2	fő
	Pécs	"	50	"	25	" ++/
	összesen		52	nap	27	fő

+/ 1 fő a hálózatból; ++/ csoportos, részben tanulm.kiránd.

SZAKKÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS

Felsőfokú képzettséget szerzett	1	fő
Középfokú szakképzettséget szerzett	3	"
Szakkvizsgát tett	3	"
Egyetemi könyvtár-szakon tanul	3	"
Marxizmus-leninizmus esti esti egyetemen tanul ..	2	"
Aranygyűrűs doktori diplomát szerzett	1	"
Doktori diplomát szerzett	1	"
Aspirantúrára felvételt nyert	1	"
Középfokú szakmai képzésben vész részt	4	"
Aspiráns	4	"

VEGZETTSÉG

=====

A rendszeresített állásban lévő dolgozók közül

egyetemi, főiskolai végzettségű	50	fő
középfokú iskolai	14	"
alsófokú	22	"

könyvtárosi szakképzettséggel rendelkezik:

felsőfokú végzettséggel	16	fő
középfokú	3	"

III.

1962 ÉVBEN BESZERZETT KÖNYVTÁRI MUNKAESZKÖZÖK

fotólaboratóriumi
száritódob

fotólaboratóriumi
vegyszermérleg

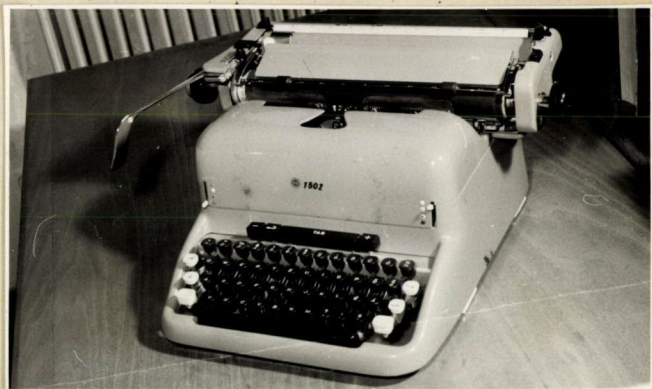
könyvgerinc-ragasztó gép

sorkizárásos írógép

villanymeghajtású írógép

írógép

IV.

PÉNZÜGYI GAZDÁLKODÁS

<u>KIADÁSOK</u>	<u>Jóváhagyott</u> <u>Ft.</u>	<u>Felhasznált</u> <u>Ft.</u>
Személyi kiadások		
01 rovat All.tart.bére	2,285.000	2,257.637
02 " Egyéb bérek	230.000	215.795
ebből részfoglalk.	104.000	92.331
03-04 " Személyi kiadás, társ.juttatás	91.000	86.289
Összesen:	2,606.000	2,558.721
Dologi kiadások		
05 rovat Működési kiadás	3,663.000	3,636.613 ⁺
06 " Szolgáltatás	341.000	338.147
08 " Felujítás	50.000	43.371
09 " Beruházás	222.000	219.913
Összesen:	4,276.000	4,238.044
<u>BEVÉTELEK</u>	<u>Előirányzott</u>	<u>Befolyt</u>
Összesen:	90.000	95.541

⁺A könyvtári állomány gyarapítására felhasználva
a működési kiadások összegének 27 %-a
csere céljára " 59 "
egyéni beszerzésre " 3 "

DEVIZAKERET FELHASZNÁLÁSA

	<u>k ö n y v</u>		<u>f o l y ó i r a t</u>		<u>k l n y .</u>		<u>ö s s z e s e n</u>	
	<u>t é n y</u>	<u>t e r v</u>	<u>t é n y</u>	<u>t e r v</u>	<u>t é n y</u>	<u>t e r v</u>	<u>t é n y</u>	<u>t e r v</u>
Könyvt.-nak (egység)								
rendelés	2022	1820	559	500	-	-	2581	2320
dev.Ft.	183821	169000	110000	122000	-	-	293821	291000
Hálózatiak (egység)								
rendelés	4240	4230	2147	2100	-	-	6717	6330
dev.Ft.	481153	461000	447000	422000	-	-	928153	883000
Akadémikusoknak, kutatóknak								
rendelés	206	280	148	175	98	100	452	555
dev.Ft.	18115	30000	25000	30000	18000	20000	61115	80000
Összesen (egység)								
rendelés	6468	6330	3184	2775	98	100	9750	9205
dev.Ft.	683089	660000	582000	574000	18000	20000	1283089	1254000

KÜLFÖLDI LÁTOGATÓK

Bammate, M.	az UNESCO osztályvezetője, Paris
Bhikkhu Armitananda	a Buddhista Világszövetség elnöke
Bira, S.	a Mongol Tudományos Akadémia munkatársa, Ulan Bator
Boldis, J.	a Szlovák Tudományos Akadémia Könyvtárának igazgatója, Bratislava
Byrnes, R.F.	egyetemi tanár, New-York
Csapláros I.	a Magyar Intézet vezetője, Krakow
Cushing, F.	egyetemi tanár, London
Duke, M.	Nagybritannia budapesti követségének sajtóattachéja
Freytas, M. de	az UNESCO munkatársa, Paris
Horak, F.	a Csehszlovák Tudományos Akadémia Könyvtárának igazgatója, Praha
Horváth P.	tudományos kutató, Tirgu-Mures
Knight, D.A.	a Mc Graw-Hill Kiadó igazg., London
Kohn D.	egyetemi tanársegéd, Timisoara
Leska, M.	a Tudományos-Technikai-Gazdasági Intézet munkatársa, Warszawa
Maheu, R.	az UNESCO főigazgatója, Paris
Norman, F.	egyetemi tanár, Oxford
Pi Ehten	kiadóvállalati igazgató, Habana
Rilka, S.	a Lengyel Tudományos Akadémia Könyvtárának munkatársa, Krakow
Schellhas, H.	könyvtárigazgató, Freiberg
Sinclair, A.R.	Nagybritannia budapesti követségének kultúrattachéja
Telechun, S.	a Tudományos-Technikai-Gazdasági Intézet h.igazgatója, Warszawa
Van Fliet	kinotechnikai vállalati igazgató, Amsterdam
Vianu, T.	a Román Tudományos Akadémia Könyvtárának főigazgatója, Bucuresti
Vicentini, L.C.	egyetemi tanár, Sao Paolo
Vidermann, S.	egyetemi tanár, New York

VI.

Á L L O M Á N Y, Á L L O M Á N Y G Y A R A P O D Á SA KÖNYVTÁR ÁLLOMÁNYA

		<u>tény</u>	<u>terv</u>	<u>egység</u>
Feldolgozott állomány				
1961.XII.31-én	könyv	584.569		
	periodika	123.750		
	kézirat	206.403		
	mikrofilm	<u>4.098</u>		918.820
Feldolgozatlan állomány				
1961.XII.31-én	könyv			<u>26.000</u>
				944.820
Gyarapodás	könyv	12.571	12.500	
1962 évben	periodika	6.224	6.500	
	kézirat	25.950	20.000	
	mikrofilm	<u>980</u>	700	<u>45.725</u>
				990.545
Csökkenés	könyv	60		
1962 évben	periodika	<u>10</u>		<u>70</u>
Állomány 1962.XII.31-én				<u>990.475</u>

AZ ÁLLOMÁNY GYARAPODÁSA

a gyarapítás m ó d j a szerint (egység)

	könyv		periodika		kézirat		mikrofilm		összesen	
	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv
v. ⁺	2770	2500	799	900	24812	15000	57	140	28438	18540
cs.]	5276	5600	4787	5000	-	-	43	20	10106	10620
kp.	2466	2300	394	300	-	-	-	-	2860	2600
aj.	1805	1820	244	300	1138	5000 ⁺⁺	4	10	3191	7110
ak.	254	300	-	-	-	-	-	-	254	300
s.	-	-	-	-	-	-	876	530	876	530
	12571	12520	6224	6500	25950	20000	980	700	45725	39700
	(100 %)		(96 %)		(126 %)		(140%)		(115 %)	

e r e d e t szerint (egység)

Mo. ⁺⁺	3454	3300	744	720	25950	-	937	-	31085	-
SzU.	2078	2100	1164	1100	-	-	36	-	3278	-
Ndo.	1817	1500	803	950	-	-	4	-	2624	-
To.	5222	5620	3513	3730	-	-	3	-	8738	-
	12571	12520	6224	6500	25950	-	980	-	45725	39700

⁺v=vétel, cs=csere, kp.=kötelesepéldány, aj=ajándék,
ak=akad.őrzött, s=saját előáll.

⁺⁺Mo=Magyarország, SzU=Szovjetunió, Ndo=Népi dem.orsz.,
To=Tókérs orsz.

⁺⁺⁺ A lemaradás látszólagos, a tételek egységekre történt átszámi-

VII.

s z a k o k szerint (egység)

	<u>könyv</u>	<u>periodika</u>
3 K	140	45
0 + 2 általános művek, vallástörténet	1.218	747
1 filozófia	542	91
3 társadalomtudomány	921	319
4 nyelvtudomány	981	381
49 orientalisztika	1.488	378
5 természettudományok	1.545	2.201
6 alkalmazott tudományok	909	1.021
7 művészet, sport	708	197
8 irodalomtudomány, szépirodalom	2.620	354
9 életrajzok, földrajz, régészet, tört. tudomány	1.499	490
	<u>12.571</u>	<u>6.224</u>

F E L D O L G O Z Á S

		<u>Cimfelvétel</u>		<u>Osztályozás</u>	
		<u>tény</u>	<u>terv</u>	<u>tény</u>	<u>terv</u>
könyv	(mű)	15.790	16.500	15.669	16.500
régi "	"	965 ⁺	960 ⁺⁺	-	-
RMK	"	388	480 ⁺⁺	-	-
keleti könyv	"	165	-	-	-
folyóirat	(féle)	588	650	600	800
keleti "	"	62	150	-	-
kézirat	(db)	14.206	10.425 ⁺⁺⁺	-	-
mikrofilm	(mű)	980	700	-	-

Egyéb feldolgozó munka

	<u>tény</u>	<u>terv</u>
ideiglenes cimleírás		
folyóirat (féle)	437	-
akadémiai irat (db)	11.744	12.305 ⁺⁺
régi könyv kollacionálás	679	640 ⁺⁺
keleti " translit. és annotálás	426	-

⁺ideiglenes: 961 ⁺⁺a munkaterv évközben csökk. 20%-kal
végleges: 4 ⁺⁺⁺" " " 25% "

Katalóguscédulák készítése és szolgáltatása
saját katalógusba KC részére összesen
(db) (db) (db)

	<u>tény</u>	<u>terv</u>	<u>tény</u>	<u>terv</u>	<u>tény</u>	<u>terv</u>
gépelés	17.792	14.800			17.792	14.800
soksz.	129.541	183.500	27.510	16.500	157.051	200.000
kut. jel. feld.	-	-	821	1.000	821	1.000
folyóirat	-	-	4.240	4.000	4.240	4.000
vált. bej.	-	-				

VIII.

O L V A S Ó S Z O L G Á L A T

<u>OLVASÓI FORGALOM</u>	<u>tény</u>	<u>terv</u>	<u>összesen</u>	
			<u>tény</u>	<u>terv</u>
Beiratkozott olvasók sz. (akadémikusok nélkül)				
könyv, folyóirat, mikrof.	1.083	900		
kézirat és régi könyv	<u>567</u>	<u>550</u>	1.650	1.450
Helybenolvasók sz. (alk.)				
könyvolvasóterem	11.283	13.000		
folyóirat "	6.434	5.000		
kézirat-rk. "	2.677	3.000		
keleti "	2.618	1.800		
mikrofilm "	<u>360</u>	<u>400</u>	23.372	23.200
Kölcsönzők száma (alk.)				
könyvkölcsönző	9.977	10.000		
folyóirat "				
periodika 112 75				
fotomás. <u>877</u> <u>634</u>	989	709		
kézirat (dissz.) kölcsönző	<u>838</u>	<u>800</u>	11.804	11.509
Olvasói forgalom (helyben- olvasók és kölcsönzők száma együtt)				
könyvolvasók (alk.)	21.260	23.000		
folyóirat " " "	7.423	5.709		
kéziratok, rk. "	3.515	3.800		
keleti dok. "	2.618	1.800		
mikrofilm "	<u>360</u>	<u>400</u>	35.176	34.709

HASZNÁLT EGYSÉGEK FORGALMA

Helyben olvasott egységek				
könyv	63.542	60.000		
folyóirat	62.242	50.000		
kézirat, régi könyv	58.646	50.000		
keleti dok.	10.134	9.000		
mikrofilm	<u>766</u>	<u>800</u>	195.330	169.800
Kölcsönzött egységek				
könyv	12.576	12.300		
folyóirat				
periodika 125 75				
fotomás. <u>1314</u> <u>950</u>	1.439	1.025		
kézirat (disszertáció)	<u>1.178</u>	<u>1.125</u>	15.193	14.450
Használt (helyben olvasott és kölcs. egységek együtt)				
könyv	76.118	72.300		
folyóirat	63.681	51.025		
kézirat, régi könyv	59.824	51.125		
keleti dok.	10.134	9.000		
mikrofilm	<u>766</u>	<u>800</u>	210.523	184.250

IX.

KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCÖNÖZÉS

	<u>tény</u>	<u>terv</u>	<u>összesen</u>	
			<u>tény</u>	<u>terv</u>
Kölcsönadás				
belföldre	1.271	250		
külföldre	<u>36</u>	<u>40</u>	1.307	290
Kölcsönvétel				
belföldről	86	100		
külföldről	<u>220</u>	<u>320</u>	306	420

AZ OLVASÓI FORGALOM MEGOSZLÁSI ARÁNYAI AZ OLVASÓK FOGLALKOZÁSA SZERINT

	<u>helyben</u> <u>olvasás</u>	<u>kölcsön-</u> <u>zés</u>	<u>együtt</u>
akadémikus	4 %	7 %	5 %
egyetemi tanár, kand.	10	20	13
tud.kutató, aspiráns	52	70	58
pedagógus	9	}	6
író, újságíró, szerk.ford.	4		3
orvos	2		2
mérnök, jogász	4		2
váll., int. alkalmazott	5		4
egy., főisk.hallgató	10	2	7

A KÖNYV- ÉS FOLYÓIRATFORGALOM MEGOSZLÁSI ARÁNYAI SZAKOK SZERINT

általános művek,			
könyvtártudomány	8	5	8
nyelv-és irodalom-			
tudomány	38	38	38
marxizmus-leninizmus	2	3	2
társadalomtudományok	32	31	32
természettudományok	9	9	9
alkalmazott tudományok	6	7	6
művészet	1	5	1
szépirodalom	4	2	4

BIBLIOGRÁFIA, DOKUMENTÁCIÓ, TÁJÉKOZTATÁSTUDOMÁNSZERVEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ

	Tény	Terv
referált szakirodalmi dokumentumok tételszáma	545	1.300
csak bibliográfiai közlésre került "	667	--

BIBLIOGRÁFIÁK, KATALÓGUSOK, JEGYZÉKEK összeállítása

A tudományszervezés nemzetközi bibliográfiája számára feldolgozott címek száma	--	4.000
összegyűjtött adatok "	800	
Akadémikusok publikációinak nyilvántartása számára		
1961 évi publikációk tételszáma	1.250	
1962 " " "	<u>650</u>	1.900 1.200
Akadémia-történeti bibliográfia számára a gyűjtött adatok tételszáma	4.440	4.000
Az Akadémiai Könyvtárra vonatkozó anyaggyűjtés a Könyvtárra vonatkozó adatok száma	20	
könyvtári dolgozók publikációinak adatai	<u>34</u>	54
Cikkrepertórium (Akadémiai Értesítő és Magyar Tudomány) számára gyűjtött adatok tételszáma	4.000	6.000
mutató, utalások "	3.000	--
Disszertáció-katalógus számára gyűjtött adatok tételszáma	1.380	
mutatók adatainak "	2.522	
UNESCO társadalomtudományi bibliográfia számára gyűjtött, szerkesztett és továbbított tételek sz. +/	351	--
Tudományos eseménynaptár számára feldolgozott adatok száma	2.299	3.000
Kurrens periodikák jegyzékének 1. supplementuma számára feldolgozott tételek száma	1.200	1.200
Cirillbetűs rövidítések jegyzéke számára feldolgozott adatok tételszáma +	4.000	
Tudományos intézmények névrövidítésének jegyzéke számára feldolgozott adatok tételszáma ++/	10.500	
Írásos jogtörténeti bibliográfia számára feldolgozott adatok tételszáma ++/	1.100	
Ujonnan beszerzett külföldi könyvek katalógusa és jegyzéke számára feldolgozott és közzétett tételek száma	1.088	1.080

TÁJÉKOZTATÁS

Belföldre szóbeli Bibliogr.O.	81		
Régi K. "	148		
Mikrofilmt.	<u>37</u>	266	
írásbeli Bibliogr.O.		48	
Külföldre " " "	10		
Régi K. "	<u>7</u>	<u>17</u>	331 300

+/ a gyűjtéskülső közreműködőkkel történt

++/ hosszabb időn át folyt anyaggyűjtés befejeztével

NEMZETKÖZI CSERETEVEKENYSÉG

CSEREKAPCSOLATOK

E u r ó p a		Á z s i a		A f r i k a	
27 állam 1.524 int.		24 állam 224 int.		22 állam 70 int.	
Albánia	1	Afganisztán	3	Algéria	8
Anglia	114	Burma	2	Angola	2
Ausztria	57	Ceylon	3	Dahomey	1
Belgium	59	Cyprus	2	Délafrikai Unió	13
Bulgária ⁺	11	Fülöpszigetek	2	EAK	11
Csehszlovákia ⁺	48	India	49	Elefántcsontp.	1
Dánia	24	Indonézia	8	Etiópia	1
Finnország	36	Irak	2	Ghana	3
Franciaország	130	Irán	7	Guinea	1
Görögország	12	Izrael	7	Kenya	1
Hollandia	46	Japán	92	Kongó	5
Írország	3	Jordánia	2	Kongói közt.	1
Izland	4	Kína ⁺	4	Malgas	1
Jugoszlávia	108	Korea	1	Marokkó	4
Lengyelország	112	Koreai D.közt.	3	Mocambique	1
Luxemburg	4	Libanon	5	Nigéria	1
NDK	66	Malájföld	5	Nyasszaföld	1
NSzK	126	Mongólia	2	Port. Guinea	1
Norvégia	13	Pakisztán	3	Rhodesia	1
Olaszország	191	Szíria	3	Szenegál	4
Portugália	22	Thaiföld	2	Szudán	2
Románia	52	Törökország	14	Tunézia	6
Spanyolország	56	Vietnami D.közt.	1		
Svájc	44				
Svédország	50				
Szovjetunió ⁺	132				
Vatikánállam	3				

A m e r i k a		Ausztrális és Óceánia	
20 állam 326 int.		4 állam 27 int.	
Argentina	29	kuba	13
Brazília	24	Mexikó	17
Chile	11	Panama	1
C.Rica	1	Paraguay	1
Dominika	1	Peru	7
Ecuador	2	P.rico	1
Guatemala	1	Salvador	1
Haiti	1	Uruguay	5
Kanada	25	USA	166
Kolumbia	6	Venezuela	13
		Ausztráliai Államszöv.	20
		Tasmania	1
		Uj-kaledónia	1
		Uj-Zéland	5

Összesen 97 állam, 2.171 intézmény
Terv : 98 " 2.055 "

⁺ az összes akadémiai intézmények együttesen, 1 intézményként szerepelnek.

XII.

CSEREFORGALOM

O r s z á g		k ü l d é s		á t v é t e l	
		tény	terv	tény	terv
Szovjetunió	könyv	797	900	3,075	3,300
	periodika	1,341	1,300	1,191	1,200
	mikrofilm	4	--	36	--
népi dem.orsz.	könyv	3.027	4.000	1.216	2.200
	periodika	2.191	2.300	1.309	1.300
	mikrofilm	11	--	4	--
tőkés orsz.	könyv	1.915	2.300	2.156	3.000
	periodika	4.394	4.100	2.360	2.400
	mikrofilm	53	--	3	--
összesen :	könyv	5.739	7.200	<u>6.447</u>	8.500
	periodika	7.926	7.700	4.860	4.900
	mikrofilm	68	--	43	--

könyv /kötet/
periodika /évf./
mikrofilm /mű/

KÖTTETÉS, RESTAURÁLÁS
=====

A Könyvtár részére

	<u>tény</u>	<u>terv</u>
kötés	2.786	2.500
restaurálás	418	400
doboz, téka	357	200

Akadmiai szervek részére

kötés	24	--
gyűjtők, tokok	8	--

A K Ö N Y V T Á R 1 9 6 2 É V I K I A D V Á N Y A I

a./ "A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közlemé- nyei" c. sorozatban:

- 25.sz. MORAVEK Endre-WEGER Imre: Vocabularium
abbreviaturam bibliothecarii. 1.:Abbreviaturae
cyrillicae. Cirillbetűs könyvészeti rövidítések
válogatott jegyzéke. 138 p.Soksz.
- 26.sz. RÁSONYI László: A magyar keletkutatás cross
kapcsolatai. Orosz és angol nyelvű kivonattal.
19 p.
- 27.sz. TÓKÉS László: Az Akadémiai Könyvtár mikro-
könyvgyűjteménye és fotolaboratóriuma.13 p.Klly.
- 28.sz. FRÁTER Jánosné:"Nemzeti részvét emelte." 100 év-
vel ezelőtt kezdték építeni az Akadémia palotá-
ját. Német nyelvű kivonattal.14 p.Klly.
- 29.sz. BÜKY Béla: Székely Bertalan hagyatéka a Magyar
Tudományos Akadémia Könyvtárának kéziratтарыban.
Német nyelvű kivonattal. 24 p.
- 30.sz. MORAVEK Endre: Index acronymorum selectorum. 2.:
Instituta scientifica.VI+278 p.Soksz.
- 32.sz. RÓZSA György:The documentation of science orga-
nization as an emerging new branch of scientific
information. 13 p.Klly. +/
- 33.sz. GERGELY Pál-MOLNÁR Zoltán: Az "Akadémiai Értesi-
tő" és a "Magyar Tudomány" repertórium 1840-
1960. VI+377 p.Soksz.

b./ "A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Mikrokiadványai" c.sorozatban:

- 1.sz. FERENCZY Endre: Bevezetés az ékirásos jogtörté-
netbe.Bibliográfia.5 mikrolap.(Az első magyaror-
szági mikrolap-kiadvány.)

c./ Önálló kiadványok:

KURRENS KÜLFÖLDI PERIODIKUS KIADVÁNYOK JEGYZÉKE.Supple-
mentum 1.(Betűrend és tudománysszakok szerinti
tájékoztató katalógus az Akadémiai Könyvtár fo-
lyóirat-állományának 1960 óta történt gyarapodá-
sáról.) 211 p.Soksz.

CSAPODI Csaba-GERGELY Pál:Kandidátusi és doktori disszer-
tációk katalógusa 1952-1961.Szerk.a MTA Könyvtára
Kézirattára és Régi Könyvek Gyűjteménye munkatár-
sainak közr.--és--.IV+183 p.Soksz. +/

d./ Periodikus kiadványok:

TÁJÉKOZTATÓ a tudományos kutatás tervezésének,igazgatá-
sának és szervezésének nemzetközi irodalmáról.
2.évf.1-6.sz.Soksz.

VJ KÜLFÖLDI KÖNYVEK az Akadémiai Könyvtárban.(Havonként
háromszor megjelenő gyors-tájékoztató jegyzék.)
1.évf.1-16.sz.Soksz.

HÁLÓZATKÖNYVTÁRAK

	1962.dec.31.	1961.dec.31.
A hálózatba tartozó könyvtárak száma	42	42
ebből 600- 1.000 egységgel rendelkező	2	7
1.000- 5.000 " "	19	17
5.000- 10.000 " "	6	4
10.000-100.000 " "	14	13
100.000- " "	1	

ÁLLOMÁNY ÉS GYARAPODÁSA

A hálózati könyvtárak állománya 1961.dec.31-én

	könyv	periodika	egyéb	összesen egység
	353.494	103.342	68.023	524.859
állományrevíziónál megállapított többlet	1.244	131	5.385	6.760
1962 évi gyarapodás	25.452	15.711	4.650	45.813
állomány 1962.XII.31.	380.190	119.184	78.058	577.432

AZ ÁLLOMÁNY GYARAPODÁSI ÉRTÉKE

	1962 Ft	1961 Ft
nem devizaigényes beszerzés értéke	1,462.545	1,414.203
devizaigényes beszerzés értéke	2,506.013	2,384.051
(dev.Ft 928.153 : 882.982)	3,968.558	3,798.254

LÉTSZÁM, KÉPZETTSÉG

	1962.dec.31.	1961.dec.31.
főfoglalkozású könyvtárosok száma	51	44
mellékfoglalkozású " "	8	7
részfoglalkozású " "	20	18
társadalmi munkás " "	-	1
	79	70
felsőfoku képzettségű könyvtá- rosok száma:		
könyvtáros szakképzettségű	11 9	
egyéb " "	21 16	32
középfoku képzettségű könyvtá- rosok száma:		
alsófoku " "	24 5	18 5
szakképzettség nélküli " "	16 20	
techn.s.munkaerő	2 2	18 22
	79	70

XV.

	<u>1962.dec.31.</u>	<u>1961.dec.31.</u>
felsőfoku képzésben részt		
vevők száma	2	2
középfoku " "	8	5

BIBLIOGRÁFIAI, DOKUMENTÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

megjelent (nyomtatott,sokszorosított)		
bibliográfiák száma	19 feldolgozott	
	tételek sz.	19.477
elkészült fordítások száma	383 lapszám	8.196

A KÖNYVTÁR MUNKATÁRSAINAK 1962 ÉVI PUBLIKÁCIÓI

BESE Lajos

Contributions to the Khor-Buriat subdialect of Ivolga.
=Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae.15.t.
1962. 15-21.p.

BÜKY Béla

Hogyan korrigált Pázmány Péter.=Magyar Nyelv,1962.3.sz..
Székely Bertalan hagyatéka a MTA Könyvtárának kézirat-
tárában. =A MTA Könyvtárának Közleményei 29.sz. - Német
nyelvű kivonattal.

CSAPODI Csaba

Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke.
=Magyar Könyvszemle 1962. 1.sz. 117-118.p.

Kandidátusi és doktori disszertációk katalógusa 1952 -
1961. Szerk.: ... -- és Gergely Pál. Bp.1962. A MTA
Könyvtára. IV, 183 p. Soksz. /Megjelent 1963-ban/.

Kiadatlan Zrinyi-levelek. 1.közl. =Irodalomtörténeti
közlemények 1962. 639-657.p.

Die Anwendung der Dezimalklassifikation in Ungarn=Biblos
1962.Jg. 84-87.p.

A Mátyás-kori könyvművészet remekei. /Az OSzk kiállitá-
sa a Magy.Nemzeti Muzeumban 1962.márc.11-17./ =Magyar
Könyvszemle 1962. 2-3.sz. 235-236.p.

O rozsahn Knihovny Matyása Korvina. =Zprávy Jednoty
Klasických-filologu Rocnik IV,3. 1962. 169-177.p.

Wesselényi Miklós ismeretlen naplója az Akadémiai Könyv-
tár kézirat-tárában /1837-1838/. =Magyar Tudomány 1962.
2.sz. 114-119.p.

DOBÓ István

-- és Fodor Zoltán: Bibliotekovedenie i bibliografija za
rubezsom. =Magyar Könyvszemle 1962. 2-3.sz. 242-244.p.

Szűtin, I.D.: Zsizn' dlja knigi. =Magyar Könyvszemle 1962.
4.sz. 366-367.p.

DURZSA Sándor

Románia. A tudományos tájékoztatás helyzete. =Külföldi
tanulmányutak 1961. Bp.1962. OKT. 96-109.p. /Könyvtárosok
tapasztalatcseréje 5./

Tudományszervezési dokumentáció az Akadémiai Könyvtárban.
=Közalkalmazott 1962. aug.

ECSEDY Ildikó

Arthur Waley: The poetry and career of Li Po 701-762.a.d.
=Világirodalmi Figyelő 8.k. 1962. 1.sz. 132-133.p.

XVII.

ECSEDY Ildikó

A kínai iskola. =Fiúk évkönyve 1963. Bp.1962.Móra F.K.
253-256.p.

A selyem útja. - Hogyan született meg a kínai könyv?
=Leányok évkönyve 1963. Bp.1962. Móra F.K.

Világirodalmi antológia. 3.k. Kínai irodalom.Szerk.:--.
Bp. 1962. Tankönyvk.

Hung Seng: Az örök élet palotája. Ford.:--. Na-lan
Hszing-tő: Versek. Ford.:--. =Világirodalmi antológia
3.k. Bp.1962. Tankönyvk.

FEKETE Gézáne

Bulgária. A Tudományos Akadémia Könyvtárának cseretevé-
kenysége, tudományos és dokumentációs munkája. =Külföldi
tanulmányutak 1961. Bp.1962. OKT. 18-25.p. /könyvtárosok
tapasztalatcseréje 5./

FERENCZY Endre

Bevezetés az ékirásos jogtörténetbe. Bibliográfia.5 mikro-
lap. =A MTA Könyvtárának Mikrokiadványai.

Childe, B.V.: Az európai társadalom őstörténete.Bev.:--.
Bp. 1962. Gondolat k. 35 p.

A Codex Hamurappi megtalálásának 60-ik évfordulóján. Jog
és könyvtár az ókori Közép-Keleten. =Magyar Könyvszemle
1962. 4.sz. 317-322.p.

Sarkadi J.: A demokrácia bölcsője. - Ritoók Zs.: Régi gö-
rög hétköznapiak. =Századok 1962. 337-338.p.

FODOR Zoltán

Dobó István és --: Bibliotekovedenie i bibliografija za
rubezsom. =Magyar Könyvszemle 1962. 2-3.sz. 242-244.p.

FRÁTER Jánosné

"Nemzeti részvét emelte". 100 évvel ezelőtt kezdték épi-
teni az Akadémia palotáját. =Magyar Tudomány 1962.6.sz.
450-459.p. Német nyelvű kivonattal. Klny.: A MTA Könyv-
tárának Közleményei 28.sz.

GERGELY Pál

Arany és Az ember tragédiája. =Magyar Nemzet 1962. aug.

Az Akadémiai Értesítő és a Magyar Tudomány repertórium
1840-1960. Összeáll.: -- és Molnár Zoltán. Bp.1962.VI,
177 p. Soksz. =A MTA Könyvtárának közleményei 33.sz.

Kandidátusi és doktori disszertációk katalógusa 1952-
1961. Szerk.: Csapodi Csaba és --. Bp.1962. A MTA Könyv-
tára. IV, 183 p. Soksz. /Megjelent 1963-ban/.

GYÖRGY József

Ein Katalog der Elischerschen Goethe-Sammlung. =Zentral-
blatt für Bibliothekswesen 1962. 10.No. 451-452.p.

XVIII.

KÓHALMI Katalin

Der Abschnitt der Waffenbehälter und des Waffengürtels in den Polyglotten Wörterbüchern der Ch'ing Epoche. = Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae, 15. tom. 1962. 1-3. fasc. 195-206. p.

MOLNÁR Zoltán

Az Akadémiai Értesítő és a Magyar Tudomány repertóriuma 1840-1960. Összeáll.: Gergely Pál és --. Bp. 1962. VI, 177 p. Soksz. = A MTA Könyvtárának Közleményei 33. sz.

RITÓÓK Zsigmondné

Réthly Antal: Időjárási események és elemi csapások Magyarországon 1700-ig. Kéziratfeldolg., latin szöveg ford.: --. Bp. 1962. Akad. K.

Régi magyar költők tára XVII. század. 2. köt. Latin szöveg ford.: --. Bp. 1962. Akad. K. 283-300. p.

REJTŐ István

Études Historiques II. = Irodalomtörténeti Közlemények 1962. 3. sz.

Két dokumentumkötet Gyulai Pál írásaiból. = Magyar Tudomány 1962. 3. sz. 193-196. p.

Martino, P.: Le naturalisme français. = Világirodalmi Figyelő 1962. 3. sz.

Régi problémák új köntösben. /Megjegyzések Barta János "Mikszáth-problémák" c. cikkéhez./ = Magyar Tudomány 1962. 4. sz. 249-260. p.

Schulz, J.: Geschichte der australischen Literatur. = Világirodalmi Figyelő 1962. 2. sz.

Tanulmányok a magyar szocialista irodalom történetéből. = Magyar Könyvszemle 1962. 4. sz. 369-371. p.

Waldapfel József: Szocialista kultúra és irodalmi örökség. = Nagyvilág 1962. 9. sz.

RÓZSA György

The Documentation of Science Organization as and Emerging New Branch of Scientific Information. = Magyar Könyvszemle 1962. 4. sz. 265-277. p. Klny.: A MTA Könyvtárának Közleményei 32. sz.

Az ENSz-ről. = Magyar Könyvszemle 1962. 2-3. sz. 244. p.

Gondolatok a Lenin Könyvtár centenáris évfordulóján. = Magyar Könyvszemle 1962. 4. sz. 355. p.

The international exchange of publications with Afro-Asian countries. = UNESCO Bulletin for libraries 1962. 141-143. p. Klny. francia, spanyol nyelven.

XIX.

RÓZSA György

A Nemzetközi Társadalomtudományi Dokumentációs Bizottság teljes ülése 1961 március 23-25. =külföldi tanulmányutak 1961. Bp.1962. OKT. 164-168.p. /Könyvtárosok tapasztalatcseréje 5./

Privet iz Vengrii. /A Lenin Könyvtár üdvözlése fennállásának 100. évfordulója alkalmából./ =Bibliotekar' 1962. 47.p.

Razvitie Biblioteki Vengerszkoj Akad. Nauk i ee meszto v vengerszkoj naucsnoj zszizni. =Trudü BAN i FBON. Tom.1962. 289-302.p.

A Román Akadémiai Könyvtár kurrens marxista cikkbibliográfiája. =Magyar Könyvszemle 1962. 1.sz. 112.p.

Románia. A Tudományos Akadémia Könyvtára és a Központi Állami Könyvtár. =Külföldi tanulmányutak 1961. Bp. 1962. OKT. 164-167.p. /Könyvtárosok tapasztalatcseréje 5./

Szovjetunió. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája könyvtárainról és a tájékoztató intézményekről. =Külföldi tanulmányutak 1961. Bp.1962. OKT. 213-221.p. /Könyvtárosok tapasztalatcseréje 5./

A társadalomtudományok nemzetközi dokumentációs osztályozásának egyes kérdései. =Magyar Tudomány 1962. 9.sz. 577-582.p.

SÁFRÁN Györgyi

Arany János: Kapcsos könyv. Költemények. Facsimile kiad. Bp.1962. Akad.Kiad. 96 p.

SARLÓSKA Ernő

Szobrot a Bolyaiaknak. =Magyar Nemzet 1962. ápr.30.

SZÉKELY Dániel

Állam- és jogtudományi bibliográfia 1945-1959. =Magyar Könyvszemle 1962. 2-3.sz. 244-245.p.

TÓKÉS László

Az Akadémiai Könyvtár mikrokönyvgyűjteménye és fotolaboratóriuma. =Magyar Tudomány 1962. 2.sz. 101-106.p.Klny.: A MTA Könyvtárának Közleményei 27.sz.

A fényképezés alkalmazása a lengyel könyvtárakban. =Külföldi tanulmányutak 1960. Bp.1962. OKT. 106-114.p./Könyvtárosok tapasztalatcseréje 4./

SZENTGYÖRGYI Mária

Jobbágylevelek a XVI-XVII. századi Erdélyben. Bp. 1962. MTA Történettud. Intézete. 101 p. /Értekezések a történeti tudományok köréből. U.s.27./

WEGER Imre

Berkov, P.N.: Biblioficseszkaja evrisztika. =Magyar Könyvszemle 1962. 2-3.sz. 238.p.

Bibliotecsno-bibliogarficseszkaja klaszszifikacija. Tablicü dlja naucsnuh bibliotek. =Magyar Könyvszemle 1962. 2-3.sz. 238-240.p.

A FID C/3 budapesti ülésszaka. =Magyar Könyvszemle 1962. 2-3.sz. 234.p.

A Grúz Akadémiai Könyvtár új épülete. =Külföldi tanulmányutak 1960. Bp.1962. OKT. 222-228.p. /Könyvtárosok tapasztalatcseréje 4./

Kedrov, B.M.: Klaszszifikacija nauk. 1.tom. Engelsz i ego predsesztvenniki. =Magyar Tudomány 1962. 2.sz. 120-121.p.

Nemzetközi osztályozási értekezlet Budapesten. =A könyvtáros 1962. 12.sz. 379.p.

Die 6. Tagung der FID C/3 in Budapest. =Dokumentation 1962. 5.No. 149-150.p.

A társadalomtudományi kutatómunka segédeszközei. =Tájékoztató a tudományos kutatás tervezésének, igazgatásának és szervezésének nemzetközi irodalmáról. Bp.1962. MTA Könyvtára. 5-6.sz. 38-48.p.

A tudományok osztályozása mint tudányszervezési probléma. =Tájékoztató a tudományos kutatás tervezésének, igazgatásának és szervezésének nemzetközi irodalmáról 1962. 3-4.sz. 86-97.p. MTA Könyvtára.

Vocabularum abbreviaturam bibliothecarii. 1.: Abbreviaturae cyrillicae. Összeáll.: Moravek Endre és --. Bp. 1961. MTA Könyvtára. 138 p. Soksz. =A MTA Könyvtárának Közleményei 25.sz.

Horváth Magda: A cimleírás alapjai. =A könyvtáros 1962. 12.sz. 693-694.p.

E
=
ERVEZETEK
=====

saság tagja

rsaság,
ettes tagja

Dokumentációs
amint állomány-
i szakbizottsá-

Dokumentációs

Tanács osztályozási szakbiz. tagja

Durzsa Sándor az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács bibliográfiai szakbiz. tagja

Ecsedy Ildikó a Magyar Nyelvtudományi Társaság tagja

Ferenczy Endre a Magyar Történelmi Társulat,
az Ókortudományi Társaság
a Magyar Nyelvtudományi Társaság tagja

Fodor Zoltán egyetemi tanársegéd /Eötvös Loránd
Tudományegyetem Könyvtártud. Tanszék/,
az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács képzési és továbbképzési szakbiz.
titkára,
az Egyetemi Könyvtár Tud. Tanácsának tagja

Fráter Jánosné a Magyar Bibliofil Társaság tagja

Gergely Pál a Magyar Néprajzi Társaság,
a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
irodalomtörténeti bizottságának tagja

Kenéz Ernő az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács állománygyarapítási szakbizott-
ságának,
a történettudományi szakkönyvgyűjtés
rendezésére alakult szakbizottság,
az országos gyűjtőköri szabályozást elő-
készítő bizottság,
a "Kultúra" Könyv és Hírlap Külkeresk.
Vall. régi könyv export-tevékenységét
ellenőrző szakértő bizottság tagja

Markovits Pálné a Történelmi Társulat tagja

Molnár Zoltán a Testnevelési Tudományos Tanács tagja

Rejtő István a "Magyar Tudomány" szerkesztője,
a Magyar Irodalomtörténeti Társaság,
a Magyar Ujságírók Szövetsége tagja

Ritoók az Ókortudományi Társaság tagja

Zsigmondné

Rózsa György

Sáfrán Györgyi a Magyar Irodalomtört.Társaság tagja,
a Magyar Bibliofil Társulat titkára

Sarlóska V. Ernő az Országos Könyvtárügyi és Dokumentá-
ciós Tanács osztályozási szakbiz.
tagja,
a Magyar Bibliofil Társulat választmá-
nyi tagja

Scher Tiborné egyetemi adjunktus //Eötvös Loránd
Tud.Egyetem Szlav Filológiai Tansz./

Simon Mária Anna a "Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója"
szerkesztőbizottságának tagja

Szeidovitz Éva a Magyar Nyelvtudományi Társaság,
az Ókortudományi Társaság tagja

Szemrédi József az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács Könyvtárépítési Szakbiz. tagja

Székely Dániel az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács bibliográfiai szakbiz. tagja

Szentgyörgyi Mária az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács állománygyarapítási szakbiz.,
a Közalk. Szakszervezete Elnöksége mellett
működő könyvtáros szakbiz. tagja

Tőkés László az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács állományvédelmi és mikrofilmezési
szakbizottságának tagja

Uray Gézané a Magyar Nyelvtudományi Társaság,
a Magyar Néprajzi Társaság tagja

Vitályos László az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács olvasószolg. szakbiz. tagja

Weger Imre az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs
Tanács osztályozási szakbizottságának,
a Külföldi Könyvek Országos Gyarapodási
egyzéke szerkesztőbizottságának,
a Fédération Internationale de Dokumen-
tation C/3 magyar bizottságának tagja